

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

PINK!
JONGEREN
VAN DE PARTIJ VOOR DE
 DIEREN

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

Inhoudsopgave

25

26 **1. Dierenrechten**

27 Vrijheid voor dieren

28 **2. Een gezonde & leefbare Aarde**

29 De klimaat- en natuur crisis naar een rechtvaardige balans

30 **3. Inclusiviteit, cultuur en onderwijs**

31 Een radicaal rechtvaardige en eerlijke maatschappij voor iedereen

32 **4. Een gezonde samenleving**

33 Met zorg voor iedereen

34 **5. Genoeg voor iedereen**

35 Economie en sociale zekerheid

36 **6. Groen, transparant en democratisch**

37 Radicaal groen en rechtvaardig

38 **7. Internationale samenwerking**

39 Een radicaal groene en rechtvaardige wereld

40

41

42

43

44

45

Dierenrechten

46

47

Vrijheid voor dieren

48

49 **PINK! staat voor vrijheid en rechtvaardigheid voor alle dieren: zowel menselijk als niet-menselijk.**
50 **De vrijheid van de menselijke dieren moet stoppen wanneer deze de rechten van niet-**
51 **menselijke**
52 **dieren schenden. Een wereld waar compassie voor alle dieren centraal staat, is een betere**
53 **wereld**
54 **voor iedereen.**

55 **Dierenrechten in de wet**

56 Onze samenleving ziet niet-menselijke dieren als voorwerp, voedsel en entertainment. Onderzoek
57 toont aan dat veel niet-menselijke dieren bewustzijn, gevoel, behoeften, belangen en hun eigen
58 persoonlijkheid hebben. Niet-menselijke dieren verdienen net als menselijke dieren bescherming en
59 moeten bevrijd worden van de onderdrukking door de mens. Onderwater dieren mogen hierin niet
60 worden vergeten. PINK! staat voor een wereld waar soortisme (discriminatie op basis van soort) in de
61 grondwet wordt vastgelegd als vorm van discriminatie en wordt bestreden.

- 63 ● De rechten van niet-menselijke dieren worden vastgelegd in de Grondwet.
- 64 ● Soortisme wordt erkend als vorm van discriminatie. Alle dieren krijgen dezelfde rechten en
65 worden in gelijke gevallen gelijk behandeld, met oog voor de specifieke behoeften van elk
66 dier.
- 67 ● De Nederlandse overheid spreekt zich uit tegen de onderdrukking van niet-menselijke dieren
68 en bevordert hun emancipatie wereldwijd.
- 69 ● Misdrijven tegen niet-menselijke dieren worden toegevoegd aan het Statuut van Rome. Zo
70 kan het Internationaal Strafhof bedrijven en overheidsfunctionarissen vervolgen die strafbare
71 feiten plegen tegen dieren.
- 72 ● Het Internationaal Strafhof bestraft misdrijven tegen niet-menselijke dieren met dezelfde
73 gepaste ernst als andere misdrijven. Er wordt niet gediscrimineerd op basis van soort.
- 74 ● De EU en Nederland zetten bestaande diplomatieke kanalen in om zich krachtig uit te
75 spreken tegen dierenleed. Bij de Verenigde Naties zet de EU zich in voor een Universele
76 Verklaring voor Dierenwelzijn.

77 **Einde aan de onderwaterdieren-industrie**

78 Onderwaterdieren hebben bewustzijn en gevoel, en moeten ook zo behandeld worden. Op dit
79 moment is niet bekend hoeveel vissen er worden vermoord door de onderwaterjacht (ook wel
80 'visserij' genoemd), omdat ze niet als individuen worden geteld maar alleen per kilo.

81 De bekendste vangstmethode is die waarbij een schip een reusachtig net achter zich aan sleept
82 waarin de vissen worden samengedreven en urenlang worden meegesleept. Om te ontsnappen

83 zwemmen de vissen mee tot ze uitgeput raken en hierdoor achter in het net belanden, waar ze
84 worden samengeperst, beschadigd raken en vaak gruwelijk stikken. Als de visnetten snel van diep
85 water omhoog worden gehaald, worden de vissen blootgesteld aan grote drukverschillen. Hierdoor
86 kan hun zwemblaas knappen en kunnen de ingewanden naar buiten geperst worden.

87 De onderwaterjacht op dieren gaat gepaard met (urenlang) verschrikkelijk lijden. Er is bijna geen
88 wetgeving om onderwaterdieren te beschermen, en in de strijd voor dierenrechten worden vissen
89 vaak vergeten. Als PINK! pleiten we voor het erkennen en beschermen van alle onderwaterdieren.

90

- 91 ● De productie, verkoop, import, export en consumptie van producten van onderwaterdieren
92 wordt verboden.

93

94 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

95

- 96 ● Onderwaterdieren leven naar hun aard. Leefomstandigheden waar deze dieren dit niet
97 kunnen, zoals in vis fokkerijen, worden verboden.
- 98 ● Onderwaterdieren worden per individu geteld in plaats van per kilo.
- 99 ● Onderwaterjachttechnieken die ernstig leed veroorzaken worden per direct verboden.
- 100 ● Onderwaterdieren moeten bedwelmd worden voor ze worden gedood.
- 101 ● Het levend opensnijden van vissen wordt per direct verboden.
- 102 ● Het levend in ijswater of op ijs leggen van vissen wordt per direct verboden.
- 103 ● Het levend koken van onderwaterdieren wordt per direct verboden.
- 104 ● Onderwaterdieren die niet levend getransporteerd worden moeten direct bedwelmd en
105 gedood worden, ze mogen niet urenlang op het dek liggen tot ze langzaam sterven.
- 106 ● Er komt een verbod op het gebruik van levende en niet levende dieren als aas.
- 107 ● Octopus fokkerijen zijn een nieuwe vorm van dieren-industrie en worden per direct verboden.
- 108 ● De overheid zet zich in voor een internationaal verbod op de onderwaterjacht van alle
109 onderwaterdieren, waaronder ook zeezoogdieren zoals walvissen en robben.
- 110 ● Bedrijven krijgen een visquota om overbevissing te voorkomen en herstel van vissoorten te
111 stimuleren.
- 112 ● De overheid verbiedt destructieve technieken voor onderwaterjacht, schaft nationale
113 onderwaterjacht subsidies af, en lobbyt tegen Europese onderwaterjacht subsidies.

114 **Einde aan de landdieren-industrie**

115 Dieren zijn individuen met bewustzijn en gevoel en bestaan niet voor ons gebruik. Het gedwongen
116 zwanger maken, de verminking, opsluiting, uitbuiting en massamoord van niet-menselijke dieren
117 voor vlees, eieren, zuivel en andere producten van dieren is onaanvaardbaar. Ieder dier moet kunnen

118 leven naar diens eigen behoefte: varkens kunnen wroeten, pasgeboren kalfjes en lammetjes mogen
119 bij hun moeders blijven, en ganzen en eenden kunnen zwemmen in het water en vrij rondvliegen.

120

- 121 ● De productie, verkoop, import, export en consumptie van producten van landdieren wordt
122 verboden.

123

124 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

125

- 126 ● Megastallen gaan per direct dicht.
- 127 ● Dieren leven naar hun aard. Leefomstandigheden waar dieren dit niet kunnen, zoals in kooien,
128 worden verboden.
- 129 ● Dieren worden gehouden in groepen die passen bij hun natuurlijke sociale gedrag: zo worden
130 koeien gehouden in familiekuddes. Dieren moeten altijd kunnen kiezen samen te zijn met
131 soortgenoten of zich juist alleen terug te trekken.
- 132 ● Alle jonge dieren mogen opgroeien bij hun moeder en de melk drinken die voor hen bedoeld
133 is. Dit mag niet ontmoedigd worden door het gebruik van bijvoorbeeld anti-drinkbeugels.
- 134 ● De lichamelijke integriteit van dieren wordt gerespecteerd. Pijnlijke ingrepen zoals het
135 oormerken van dieren, afbranden of afknippen van staarten, het castreren van biggen, het
136 kappen van snavels bij kippen, het afvijlen van tanden en het onthoornen van koeien en
137 geiten worden verboden.
- 138 ● De productie, handel en import van producten waarvoor dieren worden gedwangvoederd,
139 zoals bij foie gras, wordt per direct verboden.
- 140 ● De insectenkweek-industrie is een nieuwe vorm van dieren-industrie en wordt per direct
141 verboden.
- 142 ● Duurzaamheids maatregelen in de dieren-industrie gaan niet ten koste van dierenwelzijn.
- 143 ● Dieren moeten verplicht worden bedwelmd voor ze worden vermoord, uitzonderingen voor
144 bijvoorbeeld ritueel slachten zijn niet toegestaan.
- 145 ● Er komt een Europees import- en handelsverbod op vlees van onverdoofd geslachte dieren.
- 146 ● Het dodelijk vergassen en levend versnipperen van dieren wordt verboden.
- 147 ● Het fokken van specifieke kenmerken bij dieren wordt verboden, zoals bij dikbilkoeien en
148 plofkippen.
- 149 ● Niet-menselijke dieren moeten zich op natuurlijke wijze kunnen voortplanten. Het is niet
150 langer toegestaan om kunstmatig en veelvuldig te insemineren.
- 151 ● Het klonen van dieren voor productiedoeleinden blijft verboden. Het importeren en
152 verhandelen van (producten van) gekloonde dieren en hun nakomelingen wordt verboden.
- 153 ● De overheid zorgt voor strenge regels voor antibioticagebruik in de dieren-industrie.
- 154 ● De overheid verplicht het voeden van koeien met een gegrazen dieet van gras en kruiden.

155

156 **Regels voor de dieren-industrie**

157 Zolang de dieren-industrie nog niet is afgeschaft moeten er strenge regels komen om niet-
158 menselijke dieren zo goed mogelijk te beschermen. De overheid moet zich inzetten om
159 consumenten te informeren over deze industrieën, en hard optreden bij overtredingen.

160

161

- 162 ● Dieren worden niet meer geslacht of bedwelmd met methoden waarvan bekend is dat ze
163 vermijdbaar extra lijden veroorzaken, zoals het langelijn jagen op vissen, de waterbadmethode
164 bij kippen en CO₂-verdoving bij varkens.
- 165 ● Het schenden van rechten van niet-menselijke dieren wordt hoog beboet, bij herhaling volgt
166 sluiting van het bedrijf en een levenslang houdverbod.
- 167 ● Alle schakels van de dieren-industrie worden door de overheid gecontroleerd.
- 168 ● De overheid registreert feiten en cijfers over de dieren-industrie volledig en helder, en
169 publiceert deze op een toegankelijke manier. Dat gaat onder meer over het aantal niet-
170 menselijke dieren dat vroegtijdig sterft in de stallen of dood aankomt bij het slachthuis na
171 transport.
- 172 ● De overheid zorgt voor permanent cameratoezicht in stallen, slachthuizen, visserij en overige
173 dieren-industrie ketens. De beelden worden live uitgezonden op bereikbare kanalen, met een
174 bewaartermijn van minstens 5 jaar.
- 175 ● Er komt vanuit de overheid publieksinformatie over wat niet-menselijke dieren ondergaan ten
176 behoeve van producten van dieren.
- 177 ● Op de verpakking van producten van dieren komt een QR-code, deze leidt naar een video
178 waar elk deel van het proces getoond wordt. Ook is er een livestream te zien van de betrokken
179 stallen, slachterijen, visfokkerijen en vissersboten.
- 180 ● Er komt een einde aan misleidende communicatie, verhullende termen en reclame over
181 producten van dieren.
- 182 ● Op de verpakking van producten van dieren komen duidelijke foto's en informatie die de
183 schendingen van dierenrechten aantonen van dat product, vergelijkbaar met de etiketten op
184 sigaretten.
- 185 ● Een taks op producten van dieren wordt ingevoerd die meteen wordt geïnvesteerd in de
186 transitie naar plantaardige landbouw.

187 **Stoppen met diertransporten**

188 Niet-menselijke dieren worden dagelijks uren versleept in vrachtwagens, schepen en vliegtuigen. Het
189 transporteren van dieren schendt de bewegingsvrijheid van een dier en gaat vaak gepaard met

190 verschrikkelijke omstandigheden. Naast dieren uit de dieren-industrie hebben ook dieren die
191 uitgebuit worden voor 'sport', zoals paarden, en dieren die bij mensen wonen, zoals honden en
192 katten, recht op comfortabel transport en bescherming tegen langeafstandstransporten.

- 193
- 194 ● Langeafstandstransporten met niet-menselijke dieren worden verboden.
- 195 ● Het transporteren van dieren die leven in de dieren-industrie wordt verboden, tenzij dit
196 noodzakelijk is voor het welzijn van het dier

197

198 Tot dit bereikt is worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

- 199
- 200 ● Diertransporten in de dieren-industrie mogen nog maximaal twee uur duren. Het is niet
201 toegestaan om meerdere korte transporten achter elkaar te plannen en er worden geen
202 uitzonderingen gemaakt voor eilanden of verafgelegen gebieden.
- 203 ● Het welzijn van niet-menselijke dieren tijdens transport in vliegtuigen en op zeeschepen kan
204 nooit worden gegarandeerd en wordt dus verboden.
- 205 ● Het transport van jonge niet-menselijke dieren, zoals kalfjes die afhankelijk zijn van
206 moedermelk, wordt per direct verboden. Ook zwangere, zieke en zwakke dieren worden
207 vanwege risico's voor hun gezondheid nooit vervoerd.
- 208 ● Tijdens extreme weersomstandigheden worden niet-menselijke dieren niet meer vervoerd.
- 209 ● Diertransporten bij (verwachte) buitentemperaturen beneden 0 of boven 25°C worden
210 verboden.
- 211 ● Er komen strikte transport eisen voor het levend transporteren van onderwaterdieren, zoals
212 voldoende ruimte per individu en voldoende zuurstof in het water.
- 213 ● Transporten van levende niet-menselijke dieren van en naar landen buiten de Europese Unie
214 zijn niet langer toegestaan.
- 215 ● Mensen die betrokken zijn bij het transport van niet-menselijke dieren, krijgen verplichte
216 training over dierenwelzijn en de juiste behandeling van niet-menselijke dieren, zoals dat niet-
217 menselijke dieren nooit aan de poten gesleept of gevangen mogen worden.
- 218 ● Er komt een kilometerheffing op diertransporten en veetransportwagens worden uitgerust
219 met een gps-volgsysteem. TRACES, het systeem dat wordt gebruikt voor het controleren van
220 de import en export van levende niet-menselijke dieren, wordt openbaar toegankelijk.
- 221 ● Er komt veel strengere controle en handhaving van de diertransportregels. In heel Europa
222 komen verplichte klepcontroles. Daarbij wordt, voor het transport begint, het vervoersmiddel
223 en de conditie en gezondheid van de dieren gecontroleerd door de bevoegde autoriteiten. Het
224 welzijn van niet-menselijke dieren tijdens transport kan alleen door onafhankelijke

225 dierenartsen worden vastgesteld. Bovendien wordt het mogelijk om onaangekondigde
226 inspecties uit te voeren.

- 227 • Overtreden van diertransport regels leidt onmiddellijk tot sancties. Er wordt een 'zwarte lijst'
228 ingevoerd, vervoerders die herhaaldelijk de wetgeving hebben geschonden, krijgen een
229 verbod binnen de gehele diertransport sector.

230 **Dierproeven en wetenschappelijk onderzoek**

231 Het gebruik van niet-menselijke dieren in onderzoek is bijzonder wreed. Deze dieren worden hun
232 leven lang opgesloten, ziek gemaakt, verminkt, geestelijk en lichamelijk gemarteld en uiteindelijk
233 dood gemaakt. Veel van de onderzoeken waar dieren worden gebruikt leiden bovendien tot
234 onbruikbare resultaten voor menselijke toepassing, omdat mensen en niet-menselijke dieren
235 biologisch te veel van elkaar verschillen. Daarom pleit PINK! voor het gebruiken van alternatieve
236 onderzoeksmethoden. Als onderzoek op levende dieren nodig is, dan moet gebruikgemaakt worden
237 van mensen die consent kunnen geven. Hierbij moet oog zijn voor sociaal-economische
238 omstandigheden van deelnemers en gewaakt worden voor uitbuiting van mensen die financieel
239 vatbaar zijn. Ook moet de overheid waken voor representatief onderzoek waar extra aandacht is voor
240 onderzoek voor bijvoorbeeld vrouwen, mensen van kleur of mensen die behandeld worden met
241 hormoontherapie.

- 242
- 243 • Alle experimenten die gebruik maken van niet-menselijke dieren, ook wel 'dierproeven'
244 genoemd, worden verboden.

245

246 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

- 247
- 248 • Er komt een actieplan inclusief een tijdspad en financiële middelen voor het ontwikkelen,
249 goedkeuren en implementeren van alternatieven voor 'dierproeven'.
- 250 • Een uitgebreide literatuurstudie voorafgaand aan dierproeven wordt verplicht.
- 251 • De resultaten van proefdieronderzoek moeten bekend gemaakt worden middels een
252 openbare databank – dit voorkomt dat niet geslaagde en niet gepubliceerde experimenten
253 met gebruik van niet-menselijke dieren meerdere malen worden uitgevoerd.
- 254 • Burgers en maatschappelijke organisaties krijgen de mogelijkheid bezwaar te maken tegen
255 geplande experimenten met gebruik van niet-menselijke dieren.
- 256 • Genetische modificatie van niet-menselijke dieren wordt per direct verboden.
- 257 • Er komt een verbod op het fokken en doden van proefdieren die 'in voorraad' worden
258 gehouden, oftewel dieren die niet worden gebruikt voor dierproeven, maar wel heel hun leven
259 opgesloten en uiteindelijk gedood.

- 260 • Niet-menselijke proefdieren die niet meer gebruikt worden voor experimenten worden niet
261 gedood, maar opgevangen en herplaatst.
- 262 • Nederland zet zich in de EU in voor het accepteren van proefdiervrije methoden voor het op
263 de markt komen van medicatie en chemische stoffen.

264 **Dierenleed is geen vermaak**

265 Niet-menselijke dieren worden vaak gebruikt in dierentuinen, circussen, kinderboerderijen, sport en
266 culturele tradities en rituelen. Deze dieren worden gevangen genomen, opgesloten, uitgebuit,
267 mishandeld en gebruikt als object of winstmodel.

268

269 Dierentuinen zijn gevangenschappen voor niet-menselijke dieren. Deze dieren kunnen geen natuurlijk
270 gedrag vertonen zoals het afleggen van grote afstanden, schuilen, jagen en vluchten. Dieren in
271 gevangenschap vertonen atypisch sociaal gedrag en worden veel minder oud dan hun soortgenoten
272 die in het wild leven. Deze dieren horen niet thuis in kooien of hokken, maar in de natuur.

273

274 Circussen hebben een belangrijke culturele waarde binnen onze maatschappij. Optredens kunnen
275 worden opgevoerd door menselijke dieren in plaats van door niet-menselijke dieren. Het gebruik
276 van 'wilde' zoogdieren is in Nederland al verboden, maar alle diersoorten horen in vrijheid te leven
277 en niet als onderdeel van een act.

278

279 Kinderboerderijen worden onterecht gepresenteerd als educatief en waardevol voor kinderen om
280 te leren over dieren. De dieren die in gevangenschap leven in een kinderboerderij kunnen vaak
281 niet hun natuurlijke gedrag vertonen en hebben niet de ruimte om te ontsnappen van mensen die
282 ze betasten. Kinderen leren dat het normaal is om niet-menselijke dieren op te sluiten, te
283 gebruiken voor menselijk vermaak en zonder toestemming aan te raken.

284

285 Sport is een vrijetijdsbesteding voor mensen. Niet-menselijke dieren kunnen vaak geen consent
286 geven om deel te nemen. Het berijden van paarden, jagen op vissen, duiven vliegen, rodeo,
287 stierenrennen, stierenvechten en overig gebruik van niet-menselijke dieren wordt door PINK! niet
288 aangeduid als sport, maar als dierenmishandeling en de schending van dierenrechten. Het gebruik
289 van deze dieren is vaak zeer stressvol, pijnlijk en dodelijk.

290

291 Culturele tradities en rituelen maken nog vaak gebruik van niet-menselijke dieren, bijvoorbeeld bij
292 levende kerststallen, zwientjes tikken, ganstrekken en het rapen van kievitseieren. Dit soort
293 activiteiten zijn bijzonder angstaanjagend, stressvol en pijnlijk voor dieren.

- 294
- 295 • Het gebruik van niet-menselijke dieren voor vermaak wordt verboden.

296

297 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

298

- 299 ● Het Dolfinarium in Harderwijk wordt per direct gesloten, en de dieren worden ondergebracht
- 300 in geschikte opvangcentra. Het aantal opvangcentra voor tijdelijke huisvesting en
- 301 hulpverlening aan gestrande zee(zoog)dieren wordt uitgebreid
- 302 ● De huidige 'dierentuinen' in Nederland worden omgevormd tot (tijdelijke) opvangcentra voor
- 303 niet-menselijke dieren die zich niet in hun leefomgeving kunnen handhaven of daarin niet
- 304 teruggezet kunnen worden.
- 305 ● De plekken waar dieren worden gevangen gehouden voldoen aan eisen die het mogelijk
- 306 maken voor dieren om hun natuurlijke gedrag te vertonen.
- 307 ● 'Publieksboerderijen' worden omgevormd tot (tijdelijke) opvangcentra voor niet-menselijke
- 308 dieren. Dierenwelzijn staat voortaan centraal. Hier komen strenge wettelijke eisen voor.
- 309 ● Het beleid voor fokken wordt aangescherpt zodat dieren in 'kinderboerderijen' niet meer
- 310 worden vermoord in het slachthuis.
- 311 ● Er worden maatregelen genomen om hengeljacht te ontmoedigen. Voorbeelden van zulke
- 312 maatregelen zijn het niet meer verstrekken van vergunningen en geen nieuwe vissteigers
- 313 aanleggen.
- 314 ● Er komt een verbod op het gebruik van levende en niet levende dieren als aas bij hengeljacht.
- 315 ● Nederland krijgt een paardenbesluit dat rekening houdt met natuurlijke behoeften zoals
- 316 weidegang en contact met soortgenoten.
- 317 ● Strengere regels worden ingevoerd om het welzijn bij het berijden van paarden te
- 318 waarborgen.
- 319 ● Maneges worden omgevormd tot opvangcentra waar het welzijn van paarden vooraan staat.
- 320 ● Paardenmarkten en schadelijke trainingsmiddelen worden verboden.
- 321 ● Dieren mogen niet betrokken zijn bij commerciële sport
- 322 ● Wedstrijdvluchten met duiven worden verboden, bij de duivensport sterven veel duiven van
- 323 uitputting.
- 324 ● Een gedragscode voor het gebruik van niet-menselijke dieren in kunst of media wordt
- 325 ingevoerd.

326 **Dieronvriendelijke mode de winkel uit**

327 De huiden, vachten, veren en schubben van niet-menselijke dieren zijn nog volop te zien in het
328 Nederlandse straatbeeld. Veel mensen zijn zich niet bewust van het verschrikkelijke leed achter deze
329 mode-industrie. PINK! wil bewustzijn creëren en de productie, verkoop, import, export en consumptie
330 van deze producten tegengaan.

331

- 332 ● De productie, verkoop, import, export en consumptie van huiden, vachten, veren en schubben
333 van niet-menselijke dieren wordt verboden.

334

335 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

336

- 337 ● Er komt een labelplicht op huid, vacht, veren en schubben in kleding en andere producten,
338 ook als het gaat om onderdelen of kleine hoeveelheden.
- 339 ● Producten met namaak leer of namaak bont krijgen een label, zodat consumenten duidelijk
340 kunnen zien dat er geen dieren zijn gedood voor het product.
- 341 ● Er komt extra toezicht om de verkoop op internet te handhaven.

342

343 **Bescherm dieren in het wild**

344 Diersoorten die de mens als schadelijk of ongewenst beschouwt, worden nu op grote schaal
345 vermoord door de overheid. PINK! vindt dat dieren ongeacht hun soort te allen tijde moeten worden
346 beschermd. De wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van wilde dieren en planten
347 wordt strikt gehandhaafd en waar nodig verbeterd zodat voorkomen wordt dat dieren in kwetsbare
348 perioden worden verstoord en bijvoorbeeld in grasmaaiers terechtkomen. Onder het mom van
349 'populatiebeheer' en 'sport' worden jaarlijks miljoenen niet-menselijke dieren vermoord en
350 aangeschoten. Jongen verhongeren moederloos, partnerverbanden worden verstoord en dieren
351 lopen vaak ernstige, niet dodelijke verwondingen op door hagelgeweren. De jacht werkt averechts
352 doordat het wegvallen van grote delen van de populatie de reproductie stimuleert en natuurlijke
353 vijanden wegneemt.

354

- 355 ● Elke vorm van jacht op niet-menselijke dieren wordt verboden.
- 356 ● In het wild levende dieren worden beschermd tegen door mensen gecreëerde risico's, zoals
357 aanrijdingen en zoönosen.

358

359 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

360

- 361 ● De overheid zet zich actief in voor de bescherming van de rechten van niet-menselijke dieren
362 die in vrijheid leven en houdt rekening met hun belangen.
- 363 ● Overheden zoals waterschappen subsidiëren en steunen verenigingen die jagen op niet-
364 menselijke dieren, zoals 'sportvissers' verenigingen, op geen enkele wijze.
- 365 ● Als er een dringende reden is, zoals ernstig lijden, wordt de beslissing over het levenseinde van
366 dieren genomen door een onafhankelijke dierenarts.
- 367 ● Afschotvergunningen worden niet meer afgegeven.
- 368 ● Faunabeheereenheden worden afgeschaft.

- 369 ● Verwilderde katten worden niet langer afgeschoten maar gevangen, gecastreerd of
370 gesteriliseerd en teruggezet.
- 371 ● Illegale jachtpraktijken worden onafhankelijk gecontroleerd en streng bestraft.
- 372 ● Het organiseren en adverteren van jachttoerisme wordt in Nederland verboden.
- 373 ● De overheid richt een wetenschappelijk bureau op dat onderzoekt hoe mensen zowel effectief
374 als verantwoord het welzijn van wilde dieren verbeteren. Dit bureau kan bijvoorbeeld
375 onderzoek doen naar toepassingen van pijnstilling, contraceptie of vaccinatie voor wilde
376 dieren die daarbij gebaat zijn en het effect van zoönosen op in het wild levende dieren.
- 377 ● De overheid investeert in het Nederlands Natuur Netwerk zodat dieren zich via natuurwegen
378 door heel Nederland kunnen verplaatsen.
- 379 ● Over elke Rijks en provinciale weg worden ecoducten aangelegd ter bevordering van de
380 bewegingsvrijheid van wilde dieren.
- 381 ● De snelheid op wegen waar vaak dieren oversteken wordt verlaagd naar 30 km per uur ter
382 bescherming van wilde dieren. Ook moet op deze hotspots geïnvesteerd worden in
383 ecoducten, egel tunnels en andere vormen van natuurwegen voor dieren om veilig over te
384 steken.
- 385 ● Niet-menselijke dieren in de Oostvaardersplassen krijgen beschutting en toegang tot
386 omliggende bossen, waaronder een verbinding met de Veluwe.
- 387 ● De wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van niet-menselijke dieren die in
388 vrijheid leven en planten wordt strikt gehandhaafd zodat voorkomen wordt dat niet-
389 menselijke dieren in kwetsbare perioden worden verstoord en bijvoorbeeld in grasmaaiers
390 terechtkomen.
- 391 ● Prikkeldraad in natuur wordt verwijderd.
- 392 ● Ganzenvergassingen stoppen, ganzen moeten voortaan naar andere gebieden worden gelokt
393 en geweerd van plekken waar zij niet gewenst zijn met onaantrekkelijke gewassen.
- 394 ● Muskusrattenbestrijding stopt, de tientallen miljoenen euro's die dan vrijkomen kunnen naar
395 versterkte dijkbewaking.
- 396 ● Afrasteringen langs wegen en dorpskernen weren zwijnen en herten
- 397 ● Een nachtelijke snelheidsbeperking op wegen langs natuurgebieden wordt ingevoerd wat
398 zorgt voor minder dierlijke verkeersslachtoffers.
- 399 ● Opvangcentra voor niet-menselijke dieren die in vrijheid leven worden geholpen bij de
400 professionalisering en financieel ondersteund.

401 **Dieren die bij mensen wonen**

402 Dieren die bij mensen wonen spelen een belangrijke rol in ons leven, maar de industrie die hierachter
403 schuilgaat is niet in het belang van deze dieren. Hun welzijn komt in gevaar door de manier waarop
404 ze gefokt, verhandeld, gehouden en verzorgd worden. Wetten zijn er nauwelijks of worden slecht
405 gehandhaafd. Dierenwelzijn is ondergeschikt aan de huisdierensector die jaarlijks miljarden aan

406 omzet draait. Daarom vindt PINK! dat er niet meer gehandeld mag worden in niet-menselijke dieren
407 op welke manier dan ook. Het houden van dieren bij mensen mag alleen worden toegestaan als zij
408 menselijke verzorging nodig hebben om te overleven.

409
410 Dieren worden vaak ingezet als hulpmiddel voor therapie, als geleidehond en binnen politie-
411 eenheden. Het is belangrijk dat deze dieren, zolang zij gebruikt worden voor menselijke doeleinden,
412 beschermd worden tegen uitputting en er voldaan wordt aan goede fysieke en mentale verzorging.

- 413
414 ● Het fokken, kopen, verkopen of anderszins verhandelen van dieren die bij mensen wonen
415 wordt per direct verboden.

416
417 Tot dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

- 418
419 ● Er komt een verplichte bedenktijd voor de aanschaf van niet-menselijke dieren.
- 420 ● Om impulsaankopen te voorkomen, wordt verkoop van dieren via internet, tuincentra,
421 markten en andere locaties verboden. Dierenasielen zijn hiervan uitgezonderd.
- 422 ● Markten en beurzen waar dieren worden verkocht of tentoongesteld, zoals paarden-,
423 reptielen- of vogelmarkten, worden verboden, net als online dierenmarkten of websites waar
424 voor de verkoop gefokte dieren verhandeld worden.
- 425 ● Voor het verzorgen van dieren die bij mensen wonen en de benodigdheden daarvoor worden
426 strikte welzijnsnormen ingevoerd.
- 427 ● Dieren die bij mensen wonen moeten verplicht in een omgeving wonen waar ze hun
428 natuurlijke gedrag kunnen vertonen.
- 429 ● Voordat iemand een niet-menselijk dier mag kopen of adopteren, moet diegene een
430 certificaat behalen om aan te tonen dat die de juiste kennis heeft om het niet-menselijke dier
431 goed te kunnen verzorgen en aan de welzijnsnormen te voldoen. Hier worden speciale
432 opleidingscentra voor opgericht, die door de overheid worden gecontroleerd.
- 433 ● De overheid biedt structurele financiële ondersteuning aan instanties die niet-menselijke
434 dieren verzorgen, herplaatsen en verzorgers opleiden.
- 435 ● Er komt een meldpunt voor overtredingen van de welzijnsnormen voor dieren die bij mensen
436 wonen.
- 437 ● Dierenartsenpraktijken krijgen subsidie en de BTW op de diensten van dierenartsen wordt
438 afgeschaft.
- 439 ● Er komt een verplichte collectieve zorgverzekering voor alle dieren die bij mensen wonen. Alle
440 niet-menselijke dieren hebben recht op medische zorg. De zorgverzekering is
441 inkomensafhankelijk.
- 442 ● Fokkers en handelaren krijgen een vergunningplicht zodat de overheid toezicht kan houden
443 op de sector.

- 444 ● Het wordt verplicht dieren die bij mensen wonen te chippen, mits dat bij het niet-menselijke
445 dier veilig kan.
- 446 ● In de rasdierfokkerij staat het welzijn in plaats van het uiterlijk voorop. Extreme uiterlijke
447 kenmerken en inteelt worden verboden.
- 448 ● Bij dieren die bij mensen wonen wordt een welzijnskeurmerk tegenhanger van de stamboom.
- 449 ● Niet-menselijke dieren moeten hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen, niet al deze dieren
450 zijn geschikt voor het assisteren van mensen.
- 451 ● Niet-menselijke dieren mogen niet gedwongen worden of overbelast raken bij het assisteren
452 van mensen.
- 453 ● Politiepaarden en honden worden per direct afgeschafte. De politie en defensie gebruiken op
454 geen enkele manier niet menselijke dieren in hun werkzaamheden.
- 455 ● Als mensen thuis zorg nodig hebben wordt ook voorzien in zorg voor de aanwezige niet-
456 menselijke dieren.

457 **Hulp en opvang voor niet-menselijke dieren**

458 Het bestrijden van dierenmishandeling krijgt op dit moment weinig prioriteit in Nederland; de
459 pakkans is erg klein, de straffen zijn laag en de wet biedt weinig houvast tot vervolging van mensen
460 die de rechten van dieren schenden. Verminking en verwaarlozing van niet-menselijke dieren is
461 onacceptabel en moet zwaar bestraft worden. De opvang van dieren wordt nu geregeld op basis van
462 donaties en niet structurele subsidies, hierdoor kunnen opvanglocaties niet voldoende voorzien in
463 opleidingen voor begeleiders, voldoende plek voor elk dier en wordt de druk om dieren snel te laten
464 adopteren zonder goede procedures hoger. Dierenpolitie en opvanglocaties moeten financieel
465 ondersteund worden om misstanden tegen te gaan en om een sterk systeem op te bouwen waarbij
466 zoveel mogelijk dieren gered kunnen worden.

- 467
- 468 ● De dierenpolitie blijft bestaan en krijgt voldoende bevoegdheden voor opsporing en
469 aanhouding van dierenmishandeling.
- 470 ● De wet wordt aangepast zodat verwaarloosde en mishandelde niet-menselijke dieren veel
471 sneller in beslag genomen kunnen worden en de eigenaar een levenslang houdverbod krijgt.
- 472 ● Bij het Openbaar Ministerie wordt een officier van justitie Dierenmishandeling aangesteld.
- 473 ● Niet-menselijke dieren die in beslag genomen zijn wegens mishandeling of verwaarlozing
474 gaan niet meer terug naar de eigenaar, maar worden na een herstelperiode herplaatst bij
475 particulieren.
- 476 ● Doorverkoop van in beslag genomen niet-menselijke dieren aan de handel of slachthuizen
477 wordt verboden.
- 478 ● Dierenmishandeling wordt altijd vastgesteld door een onafhankelijk dierenarts en/of
479 gedragsdeskundige.

- 480 ● Het BTW-tarief voor de herplaatsing van niet-menselijke dieren gaat van het hoge naar het
481 lage tarief.
- 482 ● Er komen landelijke richtlijnen voor de financiering van dierenambulances,
483 dierenopvangcentra en wild opvangcentra. De Rijksoverheid neemt het voortouw en zorgt
484 voor voldoende financiering voor gemeenten en provincies.
- 485 ● De huisdierensector gaat meebetalen aan de opvang en verzorging van afgestane en
486 gevonden dieren. Per verkocht dier wordt een bijdrage gestort in een opvangfonds.
- 487 ● Het netwerk van opvangcentra en dierenambulances wordt landelijk dekkend.
- 488 ● Dierenambulances krijgen net als andere hulpdiensten vergunningen om snel ter plaatse te
489 kunnen zijn en noodhulp te verlenen aan niet-menselijke dieren.
- 490 ● Gemeenten betalen de wettelijk verplichte bijdrage aan dierenopvang voor het opvangen en
491 steriliseren van zwerfende niet-menselijke dieren en gedumpte niet-menselijke dieren die in
492 de betreffende gemeente zijn gevonden.
- 493 ● Wie veroordeeld is voor dierenmishandeling of -verwaarlozing, krijgt naast een strengere straf
494 en hogere boete ook een levenslang houdverbod opgelegd. Iemand die in het buitenland een
495 beroepsverbod heeft gekregen of herhaaldelijk is veroordeeld voor dierenmishandeling of -
496 verwaarlozing, mag ook in Nederland geen dieren meer houden.
- 497 ● Hulpverleners bij huiselijk geweld worden getraind in het herkennen van dierenmishandeling
498 en verwaarlozing.
- 499 ● Gedwongen afstand van niet-menselijke dieren van mensen die zorg nodig hebben wordt
500 voorkomen door versoepeling van het huisdierenbeleid voor zorginstellingen.
- 501 ● Niet-menselijke dieren krijgen een vaste plaats in de draaiboeken van hulpdiensten en in
502 rampenplannen.

503 **Dieren in het onderwijs**

504 Experimenten met gebruik van niet-menselijke dieren horen niet thuis in het onderwijs. Scholieren
505 en studenten kunnen via technologische oplossingen goed oefenen met bijvoorbeeld anatomie,
506 zonder dat daar dieren voor dood gemaakt moeten worden. Ook klassenhuisdieren, kuikentjes voor
507 Pasen, kikkervisjes in aquaria en andere vormen van dieren opsluiten onder het mom van educatie
508 hebben geen plek in het onderwijs.

- 509
- 510 ● Het gebruik van niet-menselijke dieren in het onderwijs wordt afgeschaft.

511

512 Totdat dit is bereikt worden onderstaande maatregelen uitgevoerd:

513

- 514 ● Het uitoefenen van dierexperimenten bij opleidingen die niet direct gerelateerd zijn aan
515 diergeneeskunde wordt verboden.

- 516
- 517
- 518
- 519
- 520
- 521
- 522
- 523
- 524
- Zolang de volledige afschaffing van practica nog niet gerealiseerd is, wordt er een (overheids-)campagne gestart om leerlingen te wijzen op de huidige mogelijkheid om practica met niet-menselijke dieren te weigeren. Leerlingen worden bovendien onderwezen over beschikbare alternatieven. Kortom: nee zeggen mag!
  - Alternatieven voor experimenten met gebruik van niet-menselijke dieren komen beschikbaar in het onderwijs en de alternatieven worden meer onder de aandacht gebracht.
  - Er komen overheidsrichtlijnen voor het houden van dieren op scholen, deze worden gecontroleerd tijdens de inspectie.

525

526

527

528

529

530

531

Een gezonde & leefbare Aarde

Van klimaat- en natuurcrisis

naar een rechtvaardige balans

532 **Inleiding**

533 We hebben het klimaat uit balans gebracht. We putten de aarde uit. Op deze manier wordt het leven
534 vanaf 2050 al heel onaangenaam. Dit kan en moet anders. Met strenger milieubeleid komen we
535 binnen de grenzen van de aarde. Met sterke klimaatdoelen hebben we over 50 jaar nog genoeg
536 voedsel, grondstoffen, schoon water en schone lucht. Door de natuur te respecteren, blijft de
537 samenleving ook in balans. In zo'n gezonde samenleving kunnen wij dan ook goed voor onze
538 gezondheid zorgen.

539

540 **Ecocide**

541 Voor PINK! staat de natuur centraal. De mens is onderdeel van de natuur en staat er niet boven.
542 Ecocide is het beschadigen van natuur op grote schaal. Daarom willen wij ecocide toevoegen aan het
543 Statuut van Rome. Het Internationaal Strafhof mag dan bedrijven of overheidsfunctionarissen
544 vervolgen voor ecocide.

545

- 546 • Het bewust grootschalig beschadigen van ecosystemen, ofwel ecocide, wordt strafbaar. We
547 voegen ecocide als misdaad toe aan de Richtlijn over milieucriminaliteit en in het Statuut van
548 Rome.
- 549 • Het Internationaal Strafhof krijgt de mogelijkheid om bedrijven, landen en individuen voor
550 ecocide te vervolgen.

551

552 **Geef de natuur de ruimte**

553 Natuur vormt de basis van ons bestaan. Wij kunnen niet zonder schone lucht en een gezonde
554 bodem. Maar het gaat bergafwaarts met de natuur. Als we niet voor onze omgeving zorgen, zal dit
555 binnenkort problemen geven. Uit onze directe woonomgeving is al veel natuur verdwenen. Met
556 groene dorpen en steden kunnen we juist energie besparen, wateroverlast beperken en hebben we
557 minder last van hitte. Daar zit de toekomst. Met groen om ons heen zijn we veel gezonder. Daar
558 hebben we recht op.

559

560 **Natuurbescherming**

561 Veel natuurgebieden zijn wettelijk beschermd, maar deze wetten worden nauwelijks nageleefd.
562 PINK! wil dat deze wetten wel streng worden gehandhaafd, en zelfs worden uitgebreid om onze
563 natuur echt te kunnen beschermen en herstellen.

564

- 565 • De overheid draait de uitholling van wettelijke natuurbescherming terug en verankert de
566 vergunningplicht voor activiteiten in en rond beschermde natuur in de wet.
- 567 • Staatsbosbeheer wordt weer volledig staatseigendom en alle planten en dieren worden
568 voortaan beschermd.

- 569 • De overheid maakt 50% van het Nederlandse land- en zeeoppervlak beschermde natuur en
570 komt met een plan van aanpak voor lichtvervuiling.
- 571 • De Rijksoverheid biedt handhaving, kennis en financiële steun aan de natuur op Bonaire, Saba
572 en Sint-Eustatius.
- 573 • De overheid geeft prioriteit aan de bescherming van koraalriffen.
- 574 • De overheid verbiedt consumentenvuurwerk. Dit wordt vervangen door duurzamere en
575 veiligere alternatieven, zoals professionele vuurwerkshows of lichtshows.
- 576 • Economische belangen of baankansen in de regio mogen geen factor zijn bij het verlenen van
577 milieuvergunningen. Milieuvergunningen moeten namelijk alleen kijken of activiteiten binnen
578 de acceptabele grenzen vallen. Het Ministerie van Economische Zaken mag daarnaast niet
579 betrokken zijn bij het verlenen van milieuvergunningen
- 580

581 **Natuurgebieden**

582 Nederlandse natuurgebieden zijn meestal niet aan elkaar verbonden. Dit is slecht voor veel soorten
583 dieren en planten. Het kost steeds meer energie en geld om gebieden te beschermen tegen asfalt en
584 beton.

- 585 • De overheid verbindt natuurgebieden zo veel mogelijk. Dit ondersteunt migrerende planten
586 en dieren en gaat het verlies van biodiversiteit tegen.
- 587 • De overheid legt een NatuurNetwerk Nederland (NNN) aan. Een project dat natuur kost, kan
588 alleen doorgaan als het op de lange termijn enorm bijdraagt aan duurzaamheid. Ook moet
589 het verlies worden gecompenseerd met een driemaal zo groot natuurgebied.
- 590 • Voor deze uitzondering op het NatuurNetwerk Nederland is een meerderheid van 2/3e in de
591 relevante bestuurslaag nodig. De compensatie vooraf moet door meerdere onafhankelijke
592 partijen uitgevoerd en gecontroleerd worden.
- 593 • De overheid verbiedt al het "single use" plastic. Met name bij bedrijven wordt hierop
594 gehandhaafd. Er komt een uitzondering voor medische redenen, tot er goede alternatieven
595 zijn. Op de lange termijn komt er een verbod op al het plastic.
- 596

597 **Natuur in de omgeving**

- 598
- 599 • De overheid ondersteunt groene (school)tuinen en speelplaatsen.
- 600 • De overheid stelt strengere eisen aan natuur bij nieuwbouw. Denk aan groene daken,
601 nestgelegenheid, bomen en struiken in de straat en speelnatuur op de hoek.
- 602 • De overheid stelt strengere eisen aan kapvergunningen. Zo worden bomen beter beschermd.
- 603 • De overheid gaat de natuurnorm van de Verenigde Naties wettelijk invoeren en strikt
604 handhaven. Elke stads- of dorpsbewoner krijgt tenminste 48m² natuur.
- 605 • De overheid verbiedt het verder verstenen van de bodem. Als er verharde grond nodig is voor
606 nieuwe wegen of woningen, moet ergens anders evenveel grond onverhard worden..

- 607 • Gemeenten schakelen over op gifvrij onderhoud van de openbare ruimte.
- 608 • De overheid verbiedt de productie en verkoop van chemische bestrijdingsmiddelen.

609

610 **Water**

611 Waterstanden worden nu aangepast aan de landbouw, maar zouden eigenlijk aangepast moeten
612 worden aan de behoeften van de natuur. Om mariene ecosystemen te behouden zal snel een “nee,
613 tenzij” principe moeten worden toegepast: er kan niet meer worden gevist tot is aangetoond dat een
614 (beperkte) vangst verantwoord is.

615

- 616 • Nederland gaat alles op alles zetten om de KRW doelen voor 2027 te halen.
- 617 • De watervoorziening wordt net als de elektriciteitsvoorziening genationaliseerd tot één
618 zelfstandig bestuursorgaan dat verantwoordelijk is voor het inkopen, transporteren en
619 verkopen van water. Hierdoor kan er sneller en kosteneffectief ingespeeld worden op nieuwe
620 duurzame ontwikkelingen, en kunnen er sociale garanties opgezet worden voor huishoudens.
- 621 • EU-landen die het behalen van de KRW-doelstellingen van andere EU-landen bemoeilijken
622 worden hiervoor verantwoordelijk gehouden en worden aangestuurd en waar mogelijk
623 verplicht de noodzakelijke maatregelen te nemen om dit te voorkomen. Voor
624 grensoverschrijdende watersystemen worden KRW-normen vastgesteld die dekkend zijn voor
625 alle betrokken EU-landen. Dit ontslaat landen niet van hun verplichting om hun eigen
626 bronnen van vervuiling aan te pakken.

627

628 **Internationaal milieubeleid**

629 Internationale milieuverdragen worden nu bijna niet nageleefd. De tijd dringt om onze planeet
630 leefbaar te houden.

631

- 632 • De Nederlandse overheid zet zich internationaal in voor een nieuw Internationaal
633 Milieugerechtshof in Den Haag. Landen die zich niet aan klimaatverdragen houden, worden
634 hier voortaan tot de orde geroepen.
- 635 • De Nederlandse overheid lobbyt internationaal voor concrete tussendoelen in nieuwe
636 klimaatverdragen. Nederland gaat voortaan coalities vormen met andere landen om deze
637 tussendoelen sneller te behalen. Als dit niet lukt, houdt Nederland zich alsnog aan deze
638 voorgestelde tussendoelen. Ook als Nederland de enige is.
- 639 • Nederland gaat zich inzetten voor een internationaal quoteringssysteem van natuurlijke
640 hulpbronnen en stelt harde duurzaamheidseisen voor import en winning van al onze
641 grondstoffen.

642

643 **Kringlopen koesteren**

644 Grondstoffen zijn beperkt; we moeten er dus zorgvuldig mee omgaan. PINK! is voorstander van
645 scheiden van afval. Hergebruik heeft altijd de voorkeur. Dit is beter voor het milieu. De overheid gaat
646 specifiek de plastic soep en microplastics aanpakken. Microplastics ontstaan uit grotere stukken
647 plastic die niet natuurlijk vergaan. Ze worden steeds kleiner en zijn een blijvende bedreiging voor
648 dieren en hele ecosystemen.

649

- 650 ● De overheid verbiedt het opsturen van afval naar het buitenland.
- 651 ● De overheid eist dat bedrijven producten ontwerpen die zo veel mogelijk herbruikbaar zijn en
652 zo lang mogelijk meegaan.
- 653 ● De overheid stimuleert fabrikanten om bij te houden waar hun grondstoffen vandaan komen.
- 654 ● De overheid stimuleert leaseconstructies. Hierbij blijft een bedrijf de eigenaar van een product
655 en de klant betaalt een abonnement. Als het product kapot gaat, moet het bedrijf het
656 repareren of recyclen.
- 657 ● De overheid belast het storten en verbranden van afval extra. Op alle blikjes en flesjes komt
658 statiegeld.
- 659 ● De overheid verbiedt het oplaten van ballonnen.
- 660 ● Alle gemeenten in Nederland zorgen voor een centraal geregelde afvalscheiding
661 (nascheiding). Tegelijkertijd ondersteunen zij inwoners om zelf afval te scheiden
662 (bronscheiding).
- 663 ● De overheid regelt landelijk het ja/ja systeem voor huis-aan-huisdrukwerk. Mensen krijgen dan
664 dus standaard geen huis-aan-huis post. Ze kunnen zich er wel voor aanmelden.
- 665 ● De overheid geeft alleen nog tijdelijke milieuvergunningen af. Deze worden alleen verlengd
666 als het bedrijf kan laten zien dat het aan de voorwaarden voldoet. Bedrijven die groot vervuilen
667 kunnen nu namelijk moeilijk worden aangepakt.
- 668 ● De overheid gaat strenger controleren en handhaven bij risicovolle fabrieken.
- 669 ● De overheid maakt een plan om plastic zwerfafval op land en in water te voorkomen en te
670 bestrijden.
- 671 ● De overheid belast het gebruik van plastics en vermindert diens eigen gebruik van plastic.
- 672 ● De overheid verbiedt het gebruik van plastic wegwerpbekertjes bij bedrijven. De overheid
673 stimuleert hergebruik en duurzamere alternatieven voor papieren wegwerpbekertjes.
- 674 ● De overheid ziet biologisch afbreekbare plastics niet meer als duurzame vervanging van
675 fossiel plastic. Dit leidt af van een echte oplossing van het probleem, namelijk minder
676 gebruiken, hergebruiken en recyclen.
- 677 ● De overheid beloont hergebruik, recycling en goede verwerking. De overheid bestraft lozing.
- 678 ● De overheid verbiedt reclame die bedoeld is om winst te maken. De overheid geeft subsidie
679 aan organisaties met maatschappelijke waarde, als die nu nog afhankelijk zijn van inkomsten
680 uit reclame.

- 681
- De BTW op tweedehands producten verdwijnt.

682

683 **Kleding**

684 De kledingindustrie is een van de meest vervuilende industrieën ter wereld. Nu wordt kleding snel
685 gemaakt, weggegooid en vervangen. Dit heeft een grote verspilling van zoet water tot gevolg, en
686 veel uitstoot van onder andere chemische stoffen.. Dit moet veranderen.

687

- De overheid eist dat alle kleding die in Nederland wordt verkocht, duurzaam wordt gemaakt
689 zonder kinderarbeid.
- De overheid heft extra import belasting en accijns op niet-duurzame producten. Daardoor
690 kunnen leveranciers van duurzame producten eerlijker concurreren.
- De overheid verbiedt het verbranden van kleding. Niet-verkochte kleding wordt verplicht
692 gedoneerd aan een goed doel. Kledingwinkels betalen een boete voor elk kledingstuk dat zij
693 verplicht doneren, in plaats van verkopen.
- De overheid stelt verplicht dat alle kleding die in de EU wordt verkocht is gemaakt onder
696 dezelfde voorwaarden als kleding die in de EU wordt geproduceerd. Deze kleding moet dus
697 duurzaam en eerlijk worden geproduceerd

698

699 **Voedselverspilling**

700 We moeten voedselverspilling tegengaan. We moeten eten opeten, in plaats van weggoaien. De
701 overheid ondersteunt bedrijven om dit doel te halen.

702

- De overheid verplicht supermarkten en restaurants om overgebleven eetbaar voedsel aan
704 voedselbanken te geven.

705

706 **Voorbeeld overheid**

- De overheid koopt 100% duurzaam in.
- De overheid serveert plantaardig, biologisch en regionaal of fairtrade voedsel in
709 bedrijfsrestaurants.
- De overheid gebruikt groene stroom en kraanwater. Flessenwater wordt niet meer
711 geschonken.
- Duurzame kleine bedrijven krijgen extra punten bij aanbestedingen.
- De overheid koopt duurzame uitvindingen in. Hiermee ondersteunt de overheid de doorbraak
714 van deze uitvindingen op de markt.

715

716 **Klimaat en milieu**

- 717
- Nederland neemt met de Europese Unie een voortrekkersrol op zich om de opwarming van de Aarde te beperken tot maximaal 1,5 graden Celsius.
- 718
- De overheid voert een klimaatwet in. Hierin worden jaarlijks oplopende en bindende verplichtingen vastgelegd voor het verminderen van broeikasgassen. Hiermee wordt in 2035 de netto-uitstoot van broeikasgassen 0.
- 719
- De overheid zet in op technische innovatie en minder overconsumptie. Dit is nodig voor een lagere uitstoot van broeikasgassen.
- 720
- De overheid verplicht bedrijven om verborgen kosten door te berekenen in de verkoopprijs. Hierdoor worden ze alleen betaald door mensen die kiezen voor minder duurzame dingen. En dus niet meer door de hele samenleving.
- 721
- De overheid verplicht bedrijven de milieugevolgen van hun activiteiten duidelijk te maken.
- 722
- 'Earth Overshoot Day' wordt een jaarlijkse dag van nationale rouw. Dit is de dag van het jaar waarin wij meer van de Aarde vragen, dan die in een jaar kan herstellen.
- 723
- 724
- 725
- 726
- 727
- 728
- 729
- 730

731 **Fossiele brandstof**

732 Vanaf 2035 gebruiken we geen fossiele brandstoffen meer. Fossiele brandstoffen zijn eindig en
733 brengen enorme schade toe aan de natuur & menselijke en niet-menselijke dieren.

734

- De overheid staat geen nieuwe kolencentrales toe. De bestaande centrales worden zo snel mogelijk gesloten.
- 735
- De overheid staat geen CO2-opslag toe onder de Nederlandse (zee-)bodem. De overheid staat ook niet toe dat aardgas wordt opgeslagen in lege gasvelden.
- 736
- De overheid geeft geen vergunningen uit voor het winnen van schaliegas.
- 737
- De overheid verbiedt de import van teerzandolie.
- 738
- De overheid geeft geen groen label of ondersteuning aan energie uit restafval, mest en dierlijke resten. Deze bronnen zijn niet duurzaam.
- 739
- De overheid stelt strenge duurzaamheidseisen aan de import van biobrandstoffen uit bijvoorbeeld maïs en palmolie. Deze grondstoffen zorgen namelijk voor ontbossing.
- 740
- De overheid verbiedt reclame voor de fossiele industrie, vervuilend vervoer en vervuilende reizen.
- 741
- 742
- 743
- 744
- 745
- 746
- 747

748 **Bewegen over de planeet**

749 Ons vervoer drukt zwaar op de planeet. Daarnaast nemen wegen en parkeerplaatsen steeds meer
750 van onze publieke ruimte in. Reizen is volgens PINK! een recht, daarom moet er voor iedereen een
751 bereikbare basisvorm zijn. Deze rol vervult het openbaar vervoer. Dat moet dan wel makkelijker en

752 betaalbaarder worden. Er moeten niet meer, maar minder wegen komen. Het vervoer moet lokaal,
753 milieuvriendelijk en openbaar zijn.

- 755 • Het wordt per direct verboden om nieuwe auto's met een interne verbrandingsmotor te
756 importeren of te verkopen.
- 757 • De overheid maakt woon-werkverkeer minder aantrekkelijk en ondersteunt flex- en
758 thuiswerken. Tegelijk stimuleert de overheid milieuvriendelijk woon-werkverkeer.
- 759 • De overheid stopt alle plannen voor nieuwe en bredere snelwegen.. De (her)aanleg van andere
760 wegen mag niet ten koste van natuur gaan.
- 761 • De overheid stelt een maximumsnelheid van 90 kilometer per uur in op snelwegen. Op
762 provinciale wegen wordt dit 70 kilometer per uur. In de bebouwde kom wordt de standaard
763 30 kilometer per uur. Die laatste snelheid kan lokaal anders zijn, als het nodig is. In gebieden
764 waar dieren vanuit de natuur oversteken, wordt de maximumsnelheid 30 kilometer per uur.
765 Het dier steekt namelijk niet de weg over, maar wij rijden door diens bos.
- 766 • De overheid ondersteunt het delen van auto's. Het privébezit van een auto is vaak niet nodig
767 en niet houdbaar voor de planeet.
- 768 • De overheid voert een landelijke parkeernorm in (het aantal parkeerplekken per huishouden
769 op gemeentegrond) van maximaal 0,75.
- 770 • De overheid maakt al het openbaar vervoer gratis, betrouwbaar en toegankelijk voor iedereen.
771 Al het openbaar vervoer wordt eigendom van de overheid. De NS wordt een staatsbedrijf.
- 772 • De overheid schaft landelijk het klassensysteem in het openbaar vervoer af.
- 773 • De overheid investeert in veilige fiets- en treinverbindingen naar het buitenland en gebieden
774 buiten de Randstad. Niet in de uitbreiding van luchthavens.
- 775 • Gemeenten spannen zich in om flexwerkplekken en gemeenschapsruimten in te richten en te
776 onderhouden, in het bijzonder rondom belangrijke OV-knooppunten en in bibliotheken
- 777 • Gemeenten met grote steden richten zich in als 15-minuten steden. Binnen 15 minuten kun je
778 de belangrijkste voorzieningen lopend of fietsend bereiken.
- 779 • Gemeenten maken hun binnensteden en woonwijken zoveel mogelijk autovrij. Ze zorgen voor
780 goede voorzieningen voor voet- en fietsverkeer en voor goed openbaar vervoer en deelvervoer.
- 781 • De overheid verkoopt alle aandelen in KLM en stopt met subsidies en investeringen in
782 luchtvaart. De overheid verplicht luchthavens om het aantal vluchten te beperken tot een voor
783 de natuur houdbaar niveau. Alle eerdere giften aan de luchtvaart worden leningen. Alle
784 huidige leningen dienen op zeer korte termijn te worden terugbetaald.
- 785 • Korteafstandsvluchten worden binnen de Europese Unie verboden. Vluchten binnen 1500km
786 van de plaats van vertrek worden verboden en dienstreizen per vliegtuig buiten Europa
787 worden ontmoedigd.
- 788 • Nederland zorgt met de rest van de EU voor internationaal treinverkeer als goed alternatief
789 voor vliegen tussen de grote steden.

- 790
- De overheid schaft de BTW op vervoer per trein af.
- 791

792 **Duurzame energie**

793 We moeten onze energie uit duurzame bronnen halen. Bijvoorbeeld uit zon, wind en water. Iedereen
794 moet ook zo veel mogelijk hun eigen energie opwekken. Hierdoor krijgen we een decentraal
795 energiesysteem.

796

- De overheid verplicht energieleveranciers om elk jaar een hoger aandeel aan duurzame stroom te leveren.
  - Huishoudens worden aangemoedigd om de stroom die zij nodig hebben te gebruiken op het moment dat ze die zelf opwekken. De overheid maakt wetgeving die maatregelen om netcongestie tegen te gaan, zoals lokale energieopslag, stimuleert.
  - De overheid stimuleert de ontwikkeling en het gebruik van duurzame en rechtvaardig geproduceerde accu's die kunnen worden ingezet om de pieken en dalen van duurzame stroom op te vangen.
  - Energiebedrijven betalen een kostendeekkende vergoeding aan mensen die stroom terugleveren.
  - Bewonerscollectieven mogen energie die ze zelf opwekken, onderling uitwisselen. Hier hoeven ze geen belasting over te betalen.
  - De overheid past de voorkeursvolgorde voor zonnepanelen aan. Ze komen standaard op gebouwen, langs snelwegen en rondom vliegvelden.
  - De overheid staat windenergie toe waar dier en natuur er geen last van hebben.
  - De overheid verbiedt heien bij het aanleggen van windmolens op zee. Dit beschermt het zeeleven.
  - De energiemarkt wordt genationaliseerd. Daarbij worden alle energieleveranciers opgenomen in een zelfstandig bestuursorgaan dat de verantwoordelijkheid heeft voor het inkopen, transporteren en verkopen van energie in Nederland. Daarnaast neemt dit orgaan de taak van de netbeheerders over en wordt daardoor verantwoordelijk voor de fysieke energie-infrastructuur in Nederland. Hierdoor kan er sneller en kosteneffectief ingespeeld worden op nieuwe duurzame ontwikkelingen in de energiesector, en kunnen er sociale energieg Garanties opgezet worden voor huishoudens.
  - De overheid legt verplichtingen op aan de markt om voor apparaten met een grote interne accu, zoals elektrische auto's, vrachtwagens en thuisaccusystemen, open standaarden te ontwikkelen zodat deze accu's energie kunnen nemen van én leveren aan het net, op basis van centrale aansturing. Hierdoor kunnen deze accu's ingezet worden om pieken en dalen in het energienet op te vangen, waardoor afhankelijkheid van fossiele energie makkelijker en sneller afgebouwd kan worden
- 827

828

829 **Energiebesparing**

830 Energiebesparing is belangrijk voor een duurzamer Nederland. Energie die wij niet gebruiken,
831 hoeven wij ook niet op te wekken.

832

- 833 • De overheid verplicht bedrijven om minder energie te gebruiken. Bijvoorbeeld door onnodige
834 verlichting te verminderen.
- 835 • De overheid voert een quotum in voor energieverbruik per huishouden. Boven dit quotum
836 kost energie meer, vergelijkbaar met buiten je bundel bellen. Hierdoor heeft iedereen genoeg
837 betaalbare energie, maar kost overconsumptie extra.
- 838 • De overheid verplicht eigenaren van kantoren het opstellen van een energielabel voor hun
839 gebouw.
- 840 • De overheid verplicht het energiezuinig maken van alle bestaande woningen.
- 841 • De overheid stelt strengere energie-eisen aan producten.
- 842 • De overheid ondersteunt op wijkniveau energiebesparing, bijvoorbeeld door hergebruik van
843 restwarmte.
- 844 • De overheid stelt een maximum in voor energieverbruik in de zware industrie. Zo hebben
845 grootverbruikers een reden om energie te besparen. Ook hebben ze zo minder reden om te
846 groeien.
- 847 • De overheid hervormt de energiebelasting. De belasting wordt hoger hoe meer iemand
848 verbruikt. Voor huishoudens zullen de prijzen sociaal gereguleerd worden. Grootverbruikers
849 (industrie, kantoren en glastuinbouw) moeten juist meer betalen. Dit is eerlijker voor mensen
850 tegenover bedrijven. Het geeft ook reden om minder energie te verbruiken.

851

852

853 **Kernenergie**

854 Kernenergie is geen alternatief voor fossiele brandstoffen. Het is duur, geen hernieuwbare en
855 oneindige energiebron en het brengt gevaarlijk afval met zich mee. Kernenergie houdt de overgang
856 naar duurzame energie daarnaast tegen.

857

- 858 • De overheid verbiedt de bouw van nieuwe kerncentrales. De bestaande kerncentrales worden
859 zo snel mogelijk gesloten.

860

861 **Duurzame voedselvoorziening**

862 We moeten ons voedsel duurzaam produceren. De volgende generaties mogen niet in de problemen
863 komen door onze leefstijl. Hierbij is een andere manier van denken belangrijk. We kunnen niet-
864 menselijke dieren niet langer zien als machines. We kunnen de landbouw niet langer zien als

865 industrie. Ons voedsel moet meer uit planten komen. De landbouw moet regionaal en vrij van gif zijn.
866 De boer moet een eerlijk inkomen krijgen. De landbouw wordt onafhankelijk van kunstmest en
867 landbouwgif. Monoculturen maken plaats voor agro-ecologische landbouw met wisselteelt.
868 Natuurlijke ecosystemen vormen de basis voor de voedselproductie.

869

- 870 ● De overheid neemt de leiding in de overgang naar plantaardige eiwitten. De overheid geeft
871 zelf het goede door plantaardige initiatieven te ondersteunen.
- 872 ● De overheid voert een vleestaks in.
- 873 ● De overheid ondersteunt de ontwikkeling van plantaardige vervangers voor vlees, zuivel en vis.
- 874 ● De overheid promoot een plantaardig voedingspatroon.
- 875 ● De overheid verplicht het gebruik van gesloten systemen in de glastuinbouw. Dit bespaart
876 energie, voedingsstoffen en water.
- 877 ● De overheid lobbyt op Europees niveau voor het afschaffen van landbouwsubsidies die niet
878 bijdragen aan een duurzame en plantaardige voedselvoorziening. Daarnaast ondersteunt de
879 overheid boeren bij de omslag naar duurzame, gifvrije landbouw.
- 880 ● De overheid ondersteunt biologische, plantaardige producten. Zo krijgen boeren ook zonder
881 subsidie een eerlijke prijs voor hun product. Mensen gaan hierdoor een eerlijke prijs voor hun
882 producten betalen, die niet alleen bij tussenhandelaren blijft hangen.
- 883 ● De overheid zorgt voor goede informatie over waar voedsel vandaan komt.
- 884 ● De overheid ondersteunt regionale landbouw. Stadslandbouw kan hierin ook een belangrijke
885 rol spelen. De overheid voert ook regels in voor nieuwe houdbaarheidsdata. Dit gaat verspilling
886 tegen.
- 887 ● De overheid verplicht gesloten kringlopen. Industrieel diervoer komt niet meer uit Zuid-
888 Amerika, maar wordt regionaal verbouwd.
- 889 ● De overheid verplicht het afstemmen van mestproductie op wat er gebruikt kan worden.

890

891 **Genetische manipulatie en klonen**

892 We maken momenteel niet-menselijke dieren, planten en andere levensvormen met de
893 eigenschappen die we willen. Hiervoor gebruiken we selectietechnieken als klassieke veredeling,
894 genetische modificatie en klonen. Om dieren, natuur en milieu tegen de risico's hiervan te
895 beschermen, moeten deze technieken aan een aantal voorwaarden voldoen.

896

- 897 ● De overheid verbiedt selectietechnieken op dieren, als dieren daar last van hebben.
- 898 ● De overheid verbiedt selectietechnieken die leiden tot meer gebruik van landbouwgif. Dus
899 ook selectietechnieken die planten resistent maken tegen landbouwgif.
- 900 ● De overheid schaft octrooien op levensvormen in het algemeen af.
- 901 ● De overheid verplicht etiketten op producten waarin genetisch gemodificeerde planten
902 verwerkt zijn.

903

904

3

905

Inclusiviteit, cultuur en onderwijs

906

907

908

909

Een radicaal rechtvaardige en
eerlijke maatschappij voor iedereen

910

911

912

913 **Om iedereen zich vrij en veilig te laten voelen in de samenleving, is het noodzakelijk dat de**
914 **emancipatie van gemarginaliseerde groepen wordt bevorderd. Daarnaast moeten discriminatie en**
915 **uitsluiting worden voorkomen en krachtig worden bestreden. Iedereen moet tot bloei kunnen komen,**
916 **gelijke kansen krijgen en zich vrij voelen om diens identiteit naar eigen wens te kunnen invullen,**
917 **uitdrukken en beleven. Hier ligt een belangrijke rol voor het onderwijs. Op school kan iedereen leren**
918 **hoe je respectvol met elkaar en de Aarde omgaat en hoe je elkaars verschillen viert.**

919

920 **Gelijkwaardigheid en emancipatie (LHBTIQA+)**

921 PINK! staat voor een wereld waarin iedereen volledig vrij is in hun eigen sekse, genderidentiteit,
922 genderexpressie, seksuele en romantische geaardheid en relatievorm. Niet iedereen voelt zich
923 namelijk prettig bij de standaarden die de samenleving oplegt op deze gebieden. Emancipatie van
924 LHBTIQA+'ers stopt niet bij het strafbaar maken van discriminatie op basis van gender, geslacht en
925 seksualiteit. Ook andere wetgeving is nodig. Zo moeten intersekse personen, met geslachtsdelen die
926 afwijken van wat gezien wordt als typisch mannelijk of vrouwelijk, beschermd worden. Daarnaast is er
927 meer vrijheid nodig om af te kunnen wijken van de norm, wat betreft sekse, gender, geaardheid en
928 relatievorm.

929

- 930 ● In Artikel 1 van de Grondwet blijft staan dat discriminatie op grond van gender en geaardheid
931 niet is toegestaan.
- 932 ● Geslachtsregistratie in officiële documenten zoals geboorteakte, identiteitsbewijs en paspoort
933 wordt waar mogelijk optioneel, en je kan in ieder geval kiezen voor een overige of non-binaire
934 optie. Dit is bij wet vastgelegd.
- 935 ● Burgerlijke stand en gender worden niet opgevraagd waar deze niet relevant zijn.
- 936 ● Organisaties die wel gender registreren, worden verplicht om meer opties dan alleen man of
937 vrouw aan te bieden.
- 938 ● Homogenezing en andere schadelijke praktijken, waarbij identiteit als een ziekte wordt
939 beschouwd, worden verboden
- 940 ● Intersekse kinderen worden beschermd tegen medisch niet-noodzakelijke behandelingen, die
941 alleen worden uitgevoerd om aan de mannelijke of vrouwelijke norm te voldoen. Intersekse
942 kinderen moeten zelf kunnen kiezen wat er met hun lichaam gebeurt.
- 943 ● Men kan voor hun burgerlijke stand zelf kiezen tussen de termen 'gescheiden' en 'ongehuwd',
944 behalve als het nodig is om nadruk te leggen op dit verschil, zoals met betrekking tot
945 alimentatie.
- 946 ● Het samenlevingscontract is omgebouwd naar, of uitgebreid met een samenzijn-contract.
947 Hierbij hoeft men niet op één adres ingeschreven te zijn.

- 948
- Voor het erfrecht is het niet verplicht om als partner op hetzelfde adres ingeschreven te zijn als de overledene.
- 949
- 950
- Trouwen biedt geen belastingvoordelen.
- 951
- Alle paren krijgen dezelfde rechten als heteroseksuele paren. Er komt een volwaardige wettelijke regeling, inclusief tijdsplanning, voor een meerouderschap, -gezag en een draagmoederschapsregeling.
- 952
- 953
- Kunstmatige inseminatie, IVF en draagouderschap worden voor iedereen vergoed vanuit het
- 954
- basispakket van de zorgverzekering.
- 955
- De bescherming van donorkinderen wordt verbeterd en er komt een wettelijk maximum aan het aantal donaties per spermadonor.
- 956
- 957
- Partnerregelingen zoals in cao's zijn ook van toepassing op partners die niet samenwonen met de werknemer.
- 958
- Partnerregelingen zoals in cao's kunnen voor meerdere partners gelden.
- 959
- Het is mogelijk te trouwen en geregistreerd partnerschap aan te gaan met meer dan één andere persoon.
- 960
- Een kind kan voor de wet meer dan twee ouders hebben.
- 961
- De Nederlandse overheid bevordert de emancipatie van LHBTIQIA+'ers wereldwijd. Hiervoor oefent de Nederlandse overheid diplomatieke en economische druk uit op overheden die de rechten en het welzijn van seksuele minderheden schaden. Nederland werkt hiervoor samen met andere landen met progressief LHBTIQIA+ beleid.
- 962
- 963
- 964
- 965
- 966
- 967
- 968

969 **Samen tegen racisme**

970 PINK! pleit voor een wereldwijde inclusieve samenleving zonder racisme. In Nederland hebben

971 mensen van kleur nog altijd systematisch minder kansen dan witte mensen. Denk hierbij aan

972 discriminatie in het onderwijs, op de arbeidsmarkt, op de woningmarkt en door de politie. Naast

973 directe bestrijding van discriminatie wil PINK! racisme bestrijden door via inclusief onderwijs

974 aandacht te besteden aan racistische systemen in Nederland. Ook op internationaal vlak draagt

975 Nederland bij aan racisme. Nederland is bijvoorbeeld voor een groot deel verantwoordelijk voor de

976 klimaatproblematiek, die armere landen het hardst treft. Naast dit klimaatracisme voedt Nederland

977 de uitbuiting van deze armere landen door deelname aan oneerlijke handelsverdragen en misbruik

978 van goedkope arbeid en grondstoffen. PINK! pleit dus voor een actieve rol van de Nederlandse staat

979 in het terugdringen van racisme, zowel in Nederland als wereldwijd.

980

- Er komt bijzondere aandacht voor de aanpak van discriminatie om een combinatie van gronden, zoals LHBTQIA+-personen van kleur, of mensen met een biculturele en religieuze achtergrond (intersectionaliteit).
- Anoniem solliciteren is de standaard.

- 985 • De politie geeft prioriteit aan een veilige en inclusieve werkvloer. Machtsmisbruik, racisme en
986 andere vormen van discriminatie binnen de politie en politievakbonden worden grondiger
987 aangepakt. Er is geen plek bij de politie voor mensen die zich anti-rechtsstatelijk en
988 discriminerend uiten.
- 989 • Boa's mogen een hoofddoek of keppel dragen of op een andere manier uiting geven aan hun
990 religie.
- 991 • Er komt een (wettelijk) verbod op het gebruik van etniciteit en nationaliteit als indicator in
992 risicoprofielen die worden gebruikt voor het opsporen van potentiële wet- en regelovertreeders.
- 993 • De politie noteert verplicht de reden voor staandehouding op zogeheten 'stopformulieren'.
994 Hiermee wordt etnisch profileren tegengegaan.
- 995 • Er komen voldoende discriminatierechercheurs. Op politieacademies en in bijscholing voor
996 agenten wordt empathie en effectieve aanpak van discriminatie een verplicht en herkenbaar
997 onderdeel van het curriculum.
- 998 • Koloniale verheerlijking, zoals bij straatnamen of standbeelden, verdwijnt uit de publieke
999 ruimte.
- 1000 • Geschiedenis over slavernij en het koloniale verleden van Nederland zijn onderdeel van de
1001 nationale curricula van basis- en voortgezet onderwijs.
- 1002 • Zwarte Piet wordt herkend als een racistische karikatuur en wordt daarom afgeschaft. De
1003 overheid controleert dit actief, bijvoorbeeld door het verwijderen van sociale media groepen
1004 die pro-Zwarte Piet zijn.
- 1005 • Ketu Koti is een nationale feestdag. Het herdenken van het leed van de slavernij en het vieren
1006 van het einde ervan is onderdeel van de Nederlandse cultuur.
- 1007 • De Internationale Dag van Inheemse Volkeren is een officiële feestdag. Inheemse volkeren
1008 over de hele wereld spelen een belangrijke rol in het bewaren van natuur en biodiversiteit en
1009 zijn een bron van diverse culturele uitingen. Veel inheemse volkeren zijn het slachtoffer van
1010 racisme, armoede en achterstelling door plaatselijke overheden. Met deze feestdag wordt
1011 aandacht gevraagd voor deze inheemse volkeren.
- 1012 • De Nederlandse regering zet zich in om elke vorm van klimaatracisme tegen te gaan.
- 1013 • De Nederlandse regering erkent dat zij in het verleden fouten heeft gemaakt in het bewaken
1014 van de mensenrechten en het zelfbeschikkingsrecht van West-Papoea's. De regering zet zich
1015 actief in om deze rechten van de Papoea's te bewaken. Het Droogleverrapport (An Act of Free
1016 Choice) beschrijft de fouten die de Nederlandse regering in het verleden heeft gemaakt. De
1017 Nederlandse overheid moet ook hier verantwoordelijkheid voor nemen.
- 1018 • Het boerkaverbod wordt teruggedraaid.
- 1019

1020 Een toegankelijke samenleving

1021 Mensen met een beperking zijn een diverse groep mensen in de samenleving. Vaak wordt nu nog te
1022 weinig rekening gehouden met de verschillende behoeften en mogelijkheden van mensen met een

1023 beperking. Daarnaast is de huidige samenleving vaak niet ingericht op neurodivergente mensen. De
1024 samenleving is hierdoor niet voor iedereen even toegankelijk. PINK! staat voor een samenleving
1025 waarin iedereen volwaardig kan meedoen.

1026

- 1027 • Het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap wordt strikt nageleefd.
1028 Toegankelijkheid van het openbaar vervoer is hierbij bijzonder belangrijk.
- 1029 • Nieuwe wetten worden getoetst aan het VN verdrag inzake rechten van mensen met een
1030 handicap.
- 1031 • Het weigeren van hulphonden in openbare ruimtes wordt alleen toegestaan als daar een
1032 belangrijke reden voor is.
- 1033 • Mensen met een beperking worden altijd aan tafel gevraagd om beleid en uitvoering te
1034 verbeteren.
- 1035 • Politieke participatie door mensen met een beperking, zoals stemmen, demonstreren en
1036 actievoeren, wordt bevorderd.
- 1037 • Validisme wordt serieus genomen als vorm van discriminatie.
- 1038 • De werkvloer en samenleving worden geschikt gemaakt voor iedereen met een beperking.

1039

1040 **Seksuele vrijheid en veiligheid**

1041 Aandacht voor seksuele intimidatie en geweld groeit de laatste jaren. Nog steeds gaat de afhandeling
1042 van seksuele misdrijven mis. Aangiftes blijven te lang liggen, zelfs wanneer de dader bekend is.
1043 Daarnaast worden slachtoffers niet serieus genomen. De overheid heeft de taak om slachtoffers die
1044 zoiets ingrijpends als seksueel geweld hebben meegemaakt, te helpen.

1045

- 1046 • Aangiftes van seksueel geweld worden met hoge prioriteit behandeld. Als de dader al bekend
1047 is, wordt deze zo snel mogelijk verhoord om verdere slachtoffers te voorkomen. Dit geldt ook
1048 voor meldingen van seksuele intimidatie op bijvoorbeeld scholen.
- 1049 • De strafrechtelijke definitie van verkrachting omvat naast gepenetreerd worden zonder
1050 instemming ook penetratie zonder instemming. Op dit moment is strafrechtelijk alleen sprake
1051 van verkrachting als een slachtoffer gepenetreerd wordt. Mensen die worden gedwongen
1052 anderen te penetreren met hun geslachtsdeel zijn ook slachtoffers van verkrachting. Seksuele
1053 aanranding onder de noemer verkrachting wordt zwaarder bestraft dan andere vormen van
1054 aanranding.
- 1055 • Het doorslaggevende criterium voor verkrachting is het gebrek aan instemming van het
1056 slachtoffer.
- 1057 • Politie en justitie worden extra geschoold op correct verhoor en vooroordelen rondom
1058 seksueel geweld. In de praktijk komen zowel situaties voor waarin slachtoffers niet geloofd
1059 worden, als situaties waarbij valse aangiftes van aanranding niet herkend worden. Deze
1060 situaties hebben ingrijpende gevolgen voor de mensen die ermee te maken hebben.

1061 **Gelijke en integere behandeling van sekswerkers**

1062 Sekswork heeft te maken met stigma's gebaseerd op generalisaties en aannames. Het taboe en het
1063 slechte imago dat sekswork heeft, is onterecht. De overheid moet zorgen dat sekswork als volwaardig
1064 werk wordt gezien. Daarnaast is het uitvoeren van sekswork niet zonder gevaar. Sekswerkers worden
1065 makkelijker blootgesteld aan illegale praktijken zoals afpersing en dwang. Sekswerkers worden zelfs
1066 slachtoffer van seksueel geweld. Daarom is het van cruciaal belang dat de overheid blijft werken aan
1067 de veiligheid voor sekswerkers.

1068

- 1069 • De overheid is verantwoordelijk voor het positief portretteren van sekswerkers.
- 1070 • De overheid is verantwoordelijk voor het garanderen van de veiligheid van sekswerkers en zet
1071 zich hiervoor actief in.
- 1072 • Sekswerkers moeten eerlijk betaald krijgen voor het acteren in pornografie en erotica.
1073 Daarom worden gratis pornografie websites uitgebreid ontmoedigd.
- 1074 • In Nederland geproduceerde pornografie en erotica moet voldoen aan wettelijk
1075 vastgestelde ethische normen, die worden opgesteld in samenspraak met sekswerkers
1076 uit de sector.

1077

1078

1079 **Het doel van onderwijs**

1080 Onderwijs zorgt voor persoonlijke ontwikkeling. Dit betekent dat (jonge) individuen via het onderwijs
1081 in aanraking komen met en inzicht krijgen in de vele aspecten van het bestaan. Verschillende
1082 wetenschappelijke disciplines (alfa, bèta en gamma) evenals de middelen om creativiteit, sportiviteit
1083 en muzikaliteit te ontwikkelen zijn daarvoor nodig en zorgen voor een verrijking van het leven. Ze
1084 zetten aan het denken en maken kritische reflectie mogelijk.

1085

- 1086 • Onderwijs is voor iedereen betaalbaar.
- 1087 • Onderwijs is passend en wordt gebaseerd op aanleg, belangstelling en de talenten van het
1088 individu.
- 1089 • Kritisch denken is een structureel onderdeel van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs.
1090 Dit gebeurt om de democratie te versterken en persoonlijke ontwikkeling te stimuleren.
1091 Kritisch denken is een onmisbare vaardigheid en onderwijs hierover maakt jongeren sterker in
1092 het analyseren van de eigen behoeften en waarden, zodat zij onderbouwde beslissingen
1093 kunnen maken over hun toekomst. Op deze manier worden jongeren beter voorbereid op
1094 onder andere het maken van studie- en loopbaankeuzes.
- 1095 • Religieuze scholen in Nederland worden afgeschaft. In veel gevallen zorgt religieus onderwijs
1096 namelijk niet voor een verrijking, maar juist voor een verarming van het wereldbeeld. PINK! is

1097 daarom van mening dat religieus onderwijs de ontwikkeling van kinderen niet ten goede
1098 komt. Op dit moment gaat meer dan de helft van de leerlingen in Nederland naar een
1099 religieuze school.

1100 • Leerlingen krijgen les over de verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen die er zijn.
1101 Levensbeschouwelijke, spirituele en filosofische vorming is en blijft een belangrijk onderdeel
1102 van het curriculum. Zulke vorming kan niet tot gevolg hebben dat feiten buitengesloten
1103 worden in het onderwijs, of dat aantoonbare niet-feiten wel als feiten gepresenteerd worden.

1104 **Inclusief onderwijs**

- 1105 • Basisscholen en middelbare scholen besteden aandacht aan diversiteit en inclusiviteit, onder
1106 andere over de onderwerpen seksualiteit, gender, mentale gezondheid, afkomst en diersoort.
1107 Deze onderwerpen kunnen op stabiele financiële en didactische steun van de overheid
1108 rekenen. Deze onderwerpen komen aan bod bij de verschillende vakken, waaronder biologie,
1109 maatschappijleer en geschiedenis. Mentoren staan hier ook expliciet bij stil met hun
1110 mentorklassen.
- 1111 • Onderwijs over diversiteit en inclusiviteit wordt niet over, maar in samenwerking met diverse
1112 groepen gemaakt en gegeven. Hiervoor wordt samengewerkt met maatschappelijke
1113 organisaties.
- 1114 • Iedere school en universiteit wordt rolstoeltoegankelijk. Leerlingen die dat nodig hebben,
1115 krijgen toegang tot de lift.
- 1116 • Pesten wordt hard aangepakt, omdat scholen en universiteiten een veilige plek dienen te zijn.
1117 Aandacht voor het verminderen van zelfmoord onder LHBTIQA+'ers heeft op scholen hoge
1118 prioriteit.
- 1119 • Onderwijssegregatie wordt tegengegaan en discriminatie wordt actief bestreden.

1120 **Basisonderwijs en voortgezet onderwijs**

- 1121 • Er wordt niet verder bezuinigd op passend onderwijs, zodat alle leerlingen de aandacht en
1122 begeleiding krijgen die zij nodig hebben.
- 1123 • Zorgbehoevende leerlingen worden niet enkel uit financiële overwegingen in het reguliere
1124 onderwijs geplaatst.
- 1125 • Het vak begrijpend lezen wordt afgeschaft. In plaats daarvan wordt er meer tijd besteed aan
1126 lezen en het bespreken van teksten in zaakvakken (zoals geschiedenis, biologie, etc.).
- 1127 • Fusies van scholen worden voorkomen, tenzij de kwaliteit van het onderwijs aantoonbaar
1128 verbeterd door een fusie of het leerlingenaantal te ver gedaald is. Scholen mogen niet enkel
1129 uit financiële overwegingen fuseren.

- 1130 • Aan kritisch denken, digitale vaardigheden (inclusief digitale veiligheid) en mediawijsheid
1131 wordt meer aandacht besteed. Ook leren leerlingen door deze vaardigheden om
1132 onafhankelijk na te denken.
- 1133 • Leerlingen in het middelbaar onderwijs krijgen les in maatschappelijke basisvaardigheden. Dit
1134 bestaat uit, maar is niet beperkt tot; het opzoeken en lezen van wetteksten, rechten en
1135 plichten van personen in de maatschappij, rechten op de werkvloer en het indienen van
1136 belastingaangiftes.

1137 **Middelbaar beroepsonderwijs**

1138 Hoewel het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) op veel punten verschilt van universitair onderwijs
1139 en hoger beroepsonderwijs (hbo), is het minstens net zo belangrijk. Momenteel wordt het middelbaar
1140 beroepsonderwijs nog te theoretisch benaderd.

- 1141
- 1142 • Er komt meer ruimte voor een praktische insteek van opleidingen in het mbo.
  - 1143 • Het is van belang dat er voldoende en juist opgeleide docenten zijn die een salaris krijgen dat
1144 past bij het belangrijke werk dat ze doen.

1145 **Betaalbaarheid**

1146 Onderwijs is een grondrecht. Iedereen moet toegang hebben tot goed onderwijs, ongeacht sociaal-
1147 economische positie.

- 1148
- 1149 • De studiefinanciering waarbij de basisbeurs een voorwaardelijke gift is, blijft bestaan. Een
1150 'sociaal' leenstelsel is namelijk op geen enkele manier sociaal: het is onverantwoord om
1151 jongeren voordat ze hun studie hebben afgerond al op te zadelen met een financiële schuld.
  - 1152 • Het studenten-OV blijft bestaan en de overheid zet zich in voor een goed, betaalbaar aanbod
1153 van studentenhuisvesting, om zo de toegankelijkheid van studeren te vergroten.

1154 **Activiteiten naast de studie**

1155 Studeren is een tijd om je te ontwikkelen. Voor PINK! betekent dit niet alleen zo snel mogelijk je
1156 studie afronden, maar ook dat het voor wie dat wil mogelijk moet zijn om naast je studie je te kunnen
1157 ontwikkelen.

- 1158
- 1159 • Studenten worden niet belemmerd als zij een tweede studie willen volgen of wanneer zij zich
1160 willen ontwikkelen door middel van activiteiten naast de studie, zoals bestuursfuncties of
1161 vrijwilligerswerk. Studenten worden aangemoedigd om op deze manier hun horizon te
1162 verbreden.
  - 1163 • Er komt geen boete voor langstudeerders.

- 1164 • Studenten reizen uitsluitend met de trein naar uitwisselingen of stages binnen Europa. Indien
1165 nodig kunnen studenten extra beursgeld aanvragen voor de reiskosten.
- 1166 • De overheid stimuleert dat mbo-scholen en stagebedrijven deelnemen aan Erasmus+ en
1167 andere uitwisselingsprogramma's, zodat buitenlandervaring opdoen ook voor mbo'ers
1168 toegankelijker wordt.

1169

1170 **Duurzaamheid in het onderwijs**

1171 Om ook voor toekomstige generaties een leefbare planeet in stand te houden, moet er in het
1172 onderwijs meer aandacht worden besteed aan duurzame ontwikkeling. De vorming van leerlingen
1173 rondom dit thema is namelijk een onderdeel van de maatschappelijke vorming. Het legt ook de basis
1174 voor een duurzame samenleving en een leefbare planeet.

1175

- 1176 • De onderwerpen dieren, natuur, milieu, klimaatverandering en duurzaamheid zijn volledig in
1177 het lesaanbod van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs opgenomen.
- 1178 • Op basisscholen wordt geen les meer gegeven over hengelen. Zulke (gast)lessen worden
1179 vervangen door lessen over de onderwaternatuur en een gezonde leefomgeving voor
1180 waterdieren.
- 1181 •
- 1182 • De overheid steunt de overgang naar volledig plantaardig, biologisch en regionaal
1183 geproduceerd voedsel in schoolkantines. Tot die tijd wordt schoolmelk afgeschaft.
- 1184 • Schoolfruit wordt geïntroduceerd op alle basisscholen.
- 1185 • Scholen worden ondersteund bij het inrichten van een schooltuin.
- 1186 • Scholen blijven sport en beweging stimuleren.
- 1187 • De rijksoverheid geeft financiële steun aan het meten en handhaven van de luchtkwaliteit in
1188 scholen. Zo kan een goede luchtkwaliteit gegarandeerd worden.

1189

1190 **Wetenschappelijk onderbouwd de toekomst in (wetenschap)**

1191 Onderwijs en betrouwbaar wetenschappelijk onderzoek zijn waardevol en leveren zoveel op, dat het
1192 geen goed idee is om hierop te bezuinigen. Omdat wetenschappelijk onderzoek belangrijk is voor de
1193 maatschappij, moet het onafhankelijk zijn.

1194

- 1195 • Alle universiteiten en hun onderzoekscentra vallen voortaan onder verantwoordelijkheid van
1196 het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daarbij ook het economische
1197 onderzoeksinstituut van Wageningen University & Research, dat nu nog onder het ministerie
1198 van Economische Zaken valt.

- 1199 ● Ook relatief kleine studies en disciplines blijven behouden en worden voorzien van
1200 (onderzoeks)geld, aangezien wetenschappelijk onderzoek altijd waarde heeft.
- 1201 ● De invloed van bedrijven en multinationals op de inhoud van onderwijs en wetenschappelijk
1202 onderzoek wordt geminimaliseerd. Universiteiten worden minder afhankelijk van
1203 commerciële geldstromen.
- 1204 ● Wetenschappelijke publicaties moeten vrij toegankelijk zijn. Daarom wordt de Open Access-
1205 en Open Science-beweging gesteund en gefinancierd.
- 1206

1207 **Een expressieve samenleving (kunst en cultuur)**

1208 PINK! vindt cultuur zeer belangrijk voor de verbondenheid in de samenleving. Iedereen moet de kans
1209 krijgen zich cultureel te ontwikkelen. We ondersteunen een sterke kunst-, cultuur- en mediasector,
1210 die de ruimte krijgt om vernieuwend en kritisch te zijn en waarin makers eerlijk worden beloond.

1211

- 1212 ● Kunst en cultuur vallen onder het lage btw-tarief.
- 1213 ● Musea geven minstens één dag in de week gratis toegang.
- 1214 ● Muziekles wordt beschikbaar voor iedereen en wordt opgenomen in het basisonderwijs.
- 1215 ● Met monumenten en cultuurlandschappen wordt zorgvuldig omgegaan.
- 1216 ● De sloop van musea wordt zo veel mogelijk voorkomen.
- 1217 ● Nieuwe media kunnen aanspraak maken op het Stimuleringsfonds voor media omdat ze een
1218 belangrijke rol spelen in vrije en onafhankelijke onderzoeksjournalistiek.
- 1219 ● Het auteursrecht en het auteurscontractenrecht worden gemoderniseerd om de positie van
1220 de makers te versterken.
- 1221 ● De positie van makers ten opzichte van bijvoorbeeld streamingdiensten als Spotify wordt
1222 versterkt, waardoor zij een eerlijke vergoeding krijgen voor hun werk.
- 1223 ● De positie van zwarte makers en makers van kleur wordt door onder andere subsidies
1224 versterkt.
- 1225 ● De toekenning van subsidies voor kunstraden is transparant.
- 1226 ● De creatieve sector en de erfgoedwereld worden actief betrokken bij het aanpakken van
1227 maatschappelijke opgaven, zoals sociale rechtvaardigheid en de klimaat- en natuurcrisis.
- 1228 ● Musea worden door goede subsidies onafhankelijk van donaties van fossiele of op een andere
1229 manier vervuilende bedrijven.
- 1230 ● Zendtijd bij publieke omroepen voor kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke
1231 grondslag wordt afgeschaft. Levensbeschouwelijke programmering is geen taak van de
1232 overheid.
- 1233

1234

1235

1236

Een gezonde samenleving

1237

1238

1239

Met zorg voor iedereen

1240

1241 **Een gezonde samenleving**

1242 Een gezonde samenleving bestaat uit verschillende aspecten. Iedereen moet een gezonde levensstijl
1243 kunnen nastreven. Gezond voedsel moet beschikbaar en betaalbaar zijn. Daarnaast moeten mensen
1244 de tijd en gelegenheid hebben om een sport te kunnen beoefenen die hen goed bevalt.

1245 Preventie van ziekten alleen is niet voldoende. De gezondheidszorg moet goed geregeld zijn, zodat
1246 mensen niet lang hoeven te wachten op de nodige zorg. Hierbij is van belang hoe de zorg
1247 gefinancierd wordt – de patiënt moet centraal staan. Iedereen moet kunnen meebeslissen over de
1248 beste zorg voor diens eigen lichaam. Tot slot zijn abortus en euthanasie onder voorwaarden
1249 beschikbaar.

1250

1251 **Een gezonde levensstijl (voedsel en sport)**

1252 Je gezond voelen en in staat zijn om een gezond leven te leiden is voor iedereen van belang. PINK! wil
1253 daarom dat de overheid een actieve rol speelt in het promoten van de volksgezondheid. Preventie
1254 van (welzijns)ziekten, opkomen voor een eerlijke verdeling van geneesmiddelen en de rechten van
1255 minderheden spelen een centrale rol in het overheidsbeleid dat PINK! voor ogen heeft.

1256

1257 **Preventie**

1258 PINK! vindt dat preventie de basis is van een goede gezondheidszorg. Gezonder leven, eten en
1259 bewegen spelen een belangrijke rol als het gaat om het voorkomen van ziekte en ongemak.

1260 Preventieve gezondheidszorg leidt daarnaast tot lagere zorgkosten. PINK! stelt daarom ook voor dat
1261 de overheid inzet op preventie.

1262

- 1263 ● De overheid stimuleert een gezonde leefwijze. Hieronder vallen onder andere stoppen met
1264 roken en gokken, bewust alcohol- en drugsgebruik, voldoende beweging en een volwaardig,
1265 plantaardig voedingspatroon.
- 1266 ● Kinderen op de basisschool en middelbare school ontvangen in het lesprogramma
1267 voorlichting over een gezonde leefwijze en de nadelige effecten van roken, gokken, alcohol,
1268 drugs, pornografie
- 1269 ● en fastfood.
- 1270 ● Het wordt onderzocht welke factoren belemmerend zijn in het behalen en vasthouden van
1271 een gezonde leefwijze, daar waar mogelijk worden oplossingen geboden.
- 1272 ● Vergoeding voor preventie, zoals het raadplegen van een diëtist en hulp bij het stoppen met
1273 roken, blijven in het basispakket van de zorgverzekering.
- 1274 ● Er komt een leeftijdsgrens voor energiedranken die even hoog wordt als de leeftijdsgrens voor
1275 alcohol.
- 1276 ● Er komt een verbod op reclame voor snoep en fastfood.

1277

1278 **Promotie van gezonde voeding**

1279 De overheid bevordert de overgang naar een meer plantaardig voedingspatroon.

1280

- 1281 • Groenten en fruit worden zowel op nationaal als op Europees niveau vrijgesteld van BTW.
- 1282 Groente en fruit zijn essentieel voor een gezonde levensstijl.
- 1283 • De BTW op dierlijke producten wordt verhoogd van 6 naar 21 procent. Hierdoor worden de
- 1284 kosten voor meer gezondheidszorg voor ziekten die veroorzaakt worden door overmatige
- 1285 vleesconsumptie beter gedekt. De verborgen kosten van de productie van vlees staan niet in
- 1286 verhouding tot de huidige prijs die de consument in de supermarkt betaalt, doordat de
- 1287 maatschappelijke effecten op onder meer volksgezondheid, milieu en dierenwelzijn nu niet
- 1288 worden meegerekend.
- 1289 • Er komen accijns op voedingscomponenten die volgens de Wereldgezondheidsorganisatie te
- 1290 veel geconsumeerd worden en/of ongezond zijn. Dit zijn transvetten, verzadigde vetten, dieet
- 1291 cholesterol, toegevoegde suikers en zout.
- 1292 • De overheid scheidt orde in het oerwoud van voedingskeurmerken. Er wordt een
- 1293 stoplichtsysteem met betrekking tot voedingswaardes ingesteld, zodat men in één oogopslag
- 1294 kan zien hoeveel calorieën, suiker, zout, onverzadigde en verzadigde vetten een product bevat.
- 1295 De hoeveelheden worden uitgedrukt in procenten van de dagelijkse voedingsrichtlijnen.
- 1296 • In ziekenhuizen, verpleeghuizen, gevangenissen en andere instituten die niet zomaar verlaten
- 1297 kunnen worden, is gezonde, smakelijke, plantaardige en biologische voeding de norm.
- 1298 • Ziekenhuizen luisteren naar de wensen van patiënten. Door maaltijden hierop af te stemmen
- 1299 wordt voedselverspilling voorkomen.

1300

1301 **Promotie van sport**

1302 Voldoende beweging is belangrijk om gezond en vitaal te blijven. PINK! is daarom vóór het promoten

1303 van sport en beweging. Sporten in teamverband heeft ook een grote sociale rol. Om deze redenen

1304 dient moet sport voor iedereen toegankelijk te zijn.

1305

- 1306 • Sportverenigingen organiseren één open training per week voor kinderen van wie de ouders
- 1307 een lidmaatschap niet kunnen betalen. Deze open trainingen kunnen daarnaast gebruikt
- 1308 worden als proeflessen, zodat kinderen gemakkelijk verschillende sporten kunnen
- 1309 uitproberen.
- 1310 • Volwassen topsporters die uitkomen voor Nederland op internationale toernooien krijgen
- 1311 volgens het wettelijk minimumloon betaald voor de uren die zij besteden aan door
- 1312 bondscoaches georganiseerde trainingen. Op deze manier wordt talent en hard werken
- 1313 belangrijker dan financiële overwegingen om aan topsport te kunnen doen.

- 1314 • Sportverenigingen krijgen per lid tot 18 jaar een geldbedrag van de overheid. De hoogte
1315 hiervan is afhankelijk van de sport. De ledencontributie komt hierbij te vervallen waardoor de
1316 ouders geen schakel meer zijn in het financieren van een sportvoorziening voor het kind.

1317

1318 **Financiering**

1319 In de zorg hoort het belang van de patiënt centraal te staan. Administratieve rompslomp als gevolg
1320 van marktwerking past daar niet bij. De verschuiving in focus van het gezondheidsbelang van de
1321 patiënt naar het financiële belang van zorginstellingen en verleners is een keerzijde van
1322 rendementsdenken in de zorg. Daarnaast is PINK! van mening dat ontransparante prijsstijgingen van
1323 medicatie gelijke toegang tot zorg tegenhouden.

1324

- 1325 • Er komt een einde aan marktwerking in de zorg. De wijze van financiering van zorg is onnodig
1326 complex en wordt herzien.
- 1327 • De premies van de zorgverzekering worden een inkomensafhankelijke bijdrage. Het eigen
1328 risico wordt afgeschaft. De overheid reguleert de zorg en financiert dit door het proportioneel
1329 verhogen van de inkomstenbelastingtarieven. Op die manier wordt er van hogere inkomens
1330 een grotere bijdrage gevraagd, zodat de kosten van de zorg eerlijk verdeeld worden. De
1331 breedste schouders dragen de zwaarste lasten.
- 1332 • De inzet van (gebaren)tolken moet niet uit het budget van de zorgvrager worden betaald,
1333 maar standaard vergoed worden door de overheid. Daarnaast moeten de gemaakte kosten
1334 voor (gebaren)tolken onder het verlaagde BTW-tarief vallen.
- 1335 • Onderhandelingen over medicijnprijzen vinden op transparante wijze plaats. Zo wordt
1336 democratische controle mogelijk gemaakt.
- 1337 • Farmaceuten geven inzicht in de prijsopbouw van medicatie die nieuw op de markt wordt
1338 aangeboden.
- 1339 • De overheid neemt in een Europees samenwerkingsverband de ontwikkeling van nieuwe
1340 medicatie over wanneer het farmaceuten niet lukt om kosten te verlagen voor het
1341 ontwikkelen van innovatieve medicatie. Vervolgens zou de grootschalige productie van
1342 medicatie wel uitbesteed kunnen worden aan farmaceuten.
- 1343 • De overheid voorkomt dat prijsstijgingen van medicatie ten koste gaan van de overige
1344 onderdelen binnen de gezondheidszorg.

1345

1346 **Alternatieve genezers**

- 1347 • Alternatieve genezers zijn in het bezit van een hiertoe strekkende VOG.
- 1348 • Burgers met een verleden van tuchtrechtelijke uitspraken, mogen ook niet aan de slag als
1349 alternatief genezer. Dit wordt bijgehouden in een landelijk register.
- 1350 • Er komt een meldpunt voor behandelaars in het alternatieve circuit die patiënten weghouden
1351 uit de reguliere zorg, feitelijk onjuiste informatie geven over de effectiviteit van (alternatieve)

1352 geneeswijzen, ziektes van patiënten ontkennen of ouders ervan weerhouden om hun
1353 kinderen te laten vaccineren zonder dat hier een door een huisarts geconstateerde medische
1354 reden voor is.

1355

1356 **Abortus**

1357 PINK! vindt dat abortus toegestaan moet zijn tot een kind voor de wet levensvatbaar is buiten het
1358 lichaam van de zwangeremoeder. Het uitgangspunt is dat de zwangere persoon beslist.
1359 Abortus wordt uit het Wetboek van strafrecht gehaald.

1360

- 1361 • Abortus blijft toegestaan tot de 24ste week van de zwangerschap.
- 1362 • De bedenktijd van vijf dagen voor een abortus wordt afgeschaft. In het kader van
1363 persoonlijke vrijheid dient iemand met een baarmoeder zelf te kunnen bepalen wanneer
1364 een abortus wordt uitgevoerd.
- 1365 • Huisartsen worden bevoegd de abortuspil voor te schrijven.

1366

1367 **Euthanasie en hulp bij zelfdoding**

1368 Voor PINK! staat persoonlijke vrijheid voorop. Het is daarom niet wenselijk dat de overheid voor
1369 mensen bepaalt wanneer zij mogen sterven. Hoewel mensen zelf moeten kunnen beslissen over
1370 wanneer zij willen sterven, moeten zij ook tegen zichzelf beschermd worden.

1371

- 1372 • Aan de inwilliging van een doodswens worden strenge voorwaarden verbonden. Deze
1373 voorwaarden worden opgesteld door een commissie van experts, waaronder medisch ethici,
1374 palliatieve zorgverleners, psychologen en psychiaters.
- 1375 • Er wordt een nieuw medisch specialisme opgericht, toegewijd aan en speciaal opgeleid voor
1376 de uitvoering van het nieuwe euthanasiebeleid.
- 1377 • Euthanasie wordt haalbaarder voor (jonge) mensen met langdurig ondragelijk psychisch
1378 lijden

1379

1380 **Orgaandonatie**

1381 PINK! is voorstander van het beleid dat iedereen automatisch orgaandonor is, tenzij men heeft
1382 aangegeven dit niet te willen. Vanuit het oogpunt van mededogen is het niet te rechtvaardigen dat
1383 er elk jaar doden vallen wegens een gebrek aan donororganen.

1384

- 1385 • De invoering van het Actief Donor Registratiesysteem (ADR) dringt het tekort aan
1386 donororganen terug.
- 1387 • Iedereen behoudt de mogelijkheid om te allen tijde de eigen donorregistratie te veranderen.

1388

1389 **Seksuele gezondheid**

1390 De overheid zorgt ervoor dat alle burgers gratis toegang hebben tot SOA-testen. Dit bevordert de
1391 volksgezondheid en draagt bij aan de preventie en bestrijding van ziekten, zonder onderscheid te
1392 maken op basis van financiële middelen of andere persoonlijke omstandigheden.

1393

1394 • Openbare toiletten worden naast toiletpapier voorzien van maandverband. Iemand die geen
1395 menstruatie-artikelen bij zich heeft en er spontaan behoefte aan heeft kan hier gebruik van
1396 maken.

1397 • Personen van alle genderidentiteiten krijgen. Iedereen krijgt toegang tot
1398 anticonceptiemethoden via de basisverzekering.

1399 • Iedere persoon die gebruik wil maken van anticonceptie krijgt de ruimte om na overleg met
1400 de huisarts zelf te bepalen welke vorm van anticonceptie het meest geschikt is.

1401 • PrEP, de HIV-preventiepil, wordt vergoed vanuit het basispakket of vanuit een eventuele
1402 zorgfondsconstructie (ter vervanging van de zorgkostenverzekering). Goede begeleiding en
1403 voorlichting over dit middel zijn noodzakelijk, zodat gebruikers zich bewust zijn van de voor-
1404 en nadelen van PrEP en weten wat ze kunnen doen om zich beter te beschermen.

1405 • De menstruatiecup en uitwasbaar maandverband worden opgenomen in het basispakket,
1406 omdat alle mensen die menstrueren recht hebben op menstruatie-artikelen. Het is
1407 financieel niet haalbaar om producten die bedoeld zijn voor eenmalig gebruik in het
1408 basispakket op te nemen, daarom wordt gekozen voor duurzame alternatieven.

1409

1410 **Transgenderzorg**

1411 Iedereen heeft het recht om zich lekker te voelen in diens eigen lijf. Binnen de transgenderzorg moet
1412 zelfbeschikking daarom centraal staan. Op dit moment is de route van transitie lang en omslachtig.
1413 De wachtlijsten zijn enorm. Veel transpersonen vragen zich terecht af waarom iemand anders moet
1414 bevestigen of diegene "trans genoeg" is of niet. Dit heeft enorme impact op transpersonen. Door de
1415 lange wachttijd zien transpersonen soms geen andere optie dan via illegale wegen de transitie te
1416 beginnen, met alle gezondheidsrisico's van dien. De vele obstakels op de route naar transitie zorgen
1417 vaak voor ernstige mentale klachten. Dit moet en kan beter.

1418

- 1419 • Zelfbeschikking staat centraal in de transzorg.
- 1420 • Iedereen bepaalt diens eigen transitie. Een non-binaire transitiewens leidt niet tot vertraging
1421 of onbegrip. Hulpverleners worden voorzien van voldoende kennis over genderidentiteit.
- 1422 • De diagnose "genderdysforie" bij een psycholoog is geen verplichte voorwaarde voor
1423 transzorg. Transpersonen hebben de vrijheid om zelf te bepalen of zij trans zijn.
- 1424 • Huisartsen die een hormoonbehandeling willen starten of puberteitsremmers willen
1425 voorschrijven, hebben daarvoor de mogelijkheid, ongeacht of iemand nog op de wachtlijst
1426 voor transzorg staat.

1427 • Transitieverlof wordt wettelijk geregeld.

1428

1429 **Drugsbeleid**

1430 PINK! vindt dat het drugsbeleid moet worden gebaseerd op de schadelijkheids- en verslavingsgraad
1431 van de middelen, in tegenstelling tot de achterhaalde en discriminerende indeling van drugs in 'hard'
1432 en 'soft'. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met de historische en culturele waarde van
1433 genotsmiddelen en hun medicinale werking.

1434

- 1435 • De productie, verkoop en het gebruik van genotsmiddelen met een lage schadelijkheids- en
1436 verslavingsgraad worden gelegaliseerd en gereguleerd.
- 1437 • De gezondheids- en milieuvoordelen van het legaliseren en reguleren van genotsmiddelen,
1438 worden systematisch als overweging meegenomen in het drugsbeleid.
- 1439 • De overheid verbiedt reclame voor verslavende en schadelijke consumptiemiddelen.
- 1440 • Er komt een accijns op verslavende en schadelijke consumptiemiddelen.
- 1441 • De belastinginkomsten van belasting over de verkoop van genotsmiddelen worden ingezet
1442 voor voorlichting, onderzoek naar medische toepassingen en het tegengaan van de negatieve
1443 effecten. Wat overblijft wordt ingezet voor het bevorderen van duurzame ontwikkelingen en
1444 sociale zekerheid.
- 1445 • Vanuit de overheid wordt voorlichting gegeven over de werking en de (gezondheids)risico's
1446 van het gebruik van genotsmiddelen. Dit helpt ook om het stigma rondom gebruik en
1447 verslaving te verkleinen.
- 1448 • Medicinale cannabis wordt opgenomen in de basisverzekering. Er komt geen wietpas.
- 1449 • Alle genotsmiddelen zijn gratis en anoniem te testen op samenstelling bij festivals en GGD-
1450 locaties. Op deze locaties zijn ook getrainde professionals aanwezig om advies te geven over
1451 het gebruik van genotsmiddelen en de (gezondheids)risico's hiervan.
- 1452 • Binnen Europa pleit Nederland voor een soepeler drugsbeleid met een focus op legalisatie.

1453

1454

1455

1456

1457

1458

1459

Genoeg voor iedereen

1460

1461

1462

Economie en sociale zekerheid

1463

1464

1465 **De vervuiler betaalt**

1466 De huidige economie blijft niet binnen de grenzen van de planeet en biedt voor veel mensen geen
1467 bestaanszekerheid. De huidige economie brengt zelfs onze voortbestaanszekerheid in gevaar. De
1468 Partij voor de Dieren kiest voor zekerheid voor mensen en andere dieren, binnen de draagkracht van
1469 de planeet. Dat kan, als we de welvaart eerlijker verdelen en de rekening neerleggen waar die hoort:
1470 bij de grootste vervuilers, die vaak ook de grootste portemonnee hebben. Vervuilers hebben te lang
1471 het beleid in Europa bepaald en geprofiteerd van subsidies en fiscale voordelen, ten koste van
1472 gewone burgers. Wij willen dat veranderen: de vervuilers gaan betalen, in plaats van bepalen.

1473

- 1474 ● De vervuiler gaat betalen voor de schade. Hierbij wordt de landbouw niet uitgezonderd.
- 1475 ● We maken bedrijven verantwoordelijk voor het oplossen en herstellen van de (natuur) schade die
1476 ze toegebracht hebben in het verleden.
- 1477 ● Alle fossiele subsidies worden afgeschaft, en er wordt niet verder geïnvesteerd in fossiele
1478 infrastructuur.
- 1479 ● Als bedrijven te groot worden, hebben ze te veel macht. Vooral in de technologie-, landbouw- en
1480 financiële sectoren is er te veel macht bij slechts een handjevol bedrijven. Dit remt ook innovatie
1481 af. Mededingingsregels worden daarom aangescherpt, er wordt opgetreden tegen te grote fusies
1482 en monopolies worden gedwongen opgebroken.

1483

1484 **Belasting**

1485 Het belastingstelsel kan een stuk groener. Als milieubelastende activiteiten en producten en het
1486 gebruik van schaarse grondstoffen zwaarder worden belast, kan de belasting op arbeid fors omlaag:
1487 zo zet het belastingsysteem mensen aan tot een duurzame leef- en productiewijze. Een lagere
1488 belasting op arbeid is gunstiger voor het arbeidsklimaat. Door in Nederland en Europa
1489 milieuschadelijke subsidies en kortingen af te schaffen kunnen we vijf tot tien miljard euro besparen
1490 en worden er eerlijkere kansen gecreëerd voor duurzame ondernemingen

1491

- 1492 ● Op dit moment is de winstbelasting in Nederland 25,8% voor winst boven de €200.000. De
1493 winstbelasting boven de €200.000 verhogen we naar minstens 50%, daaronder naar minstens
1494 25%.
- 1495 ● Belasting op arbeid wordt verlaagd.
- 1496 ● Hogere grondstofkosten worden gecompenseerd met lagere arbeidskosten. Hiermee wordt
1497 het principe 'de vervuiler betaalt' in de praktijk gebracht.
- 1498 ● Boetes worden inkomensafhankelijk.

- 1499 • Er komt een 'rijkdomsgrens' van twee miljoen euro. Al het vermogen hierboven wordt 100
1500 procent belast. Het geld dat hiermee vrijkomt kan onder andere in de zorg, het onderwijs en
1501 het klimaatbeleid geïnvesteerd worden.
- 1502 • Armoede is een teken van falend beleid. Het kapitalistische systeem houdt problemen, zoals
1503 ongelijkheid, armoede en uitbuiting, in stand. Het streven moet een systeem zijn waarin de
1504 bestaanszekerheid van iedereen gewaarborgd wordt.

1505

1506 **Fiscale maatregelen**

- 1507 • Er worden fiscale maatregelen getroffen om onze openbare ruimte en ons vervoer gezonder
1508 en duurzamer te maken.
- 1509 • Er komt een heffing voor bouwen op onbebouwde grond.
- 1510 • Diesel is niet langer meer vrijgesteld van accijns.
- 1511 • Net als het openbaar vervoer moet het gebruik van de fiets gestimuleerd worden.
- 1512 • Er komt een gerichte kilometerheffing die rekening houdt met het tijdstip en de plaats van
1513 het autovervoer, waarbij de privacy gegarandeerd blijft. Alleen taxi's en bestelauto's met een
1514 lage uitstoot krijgen belastingvrijstelling.
- 1515 • Vrachtverkeer krijgt een kilometerheffing van 15 cent. Dit heeft impact op
1516 langeafstandstransporten van levende dieren.
- 1517 • Er komen accijnzen op vliegtickets om de milieueffecten in rekening te brengen en kerosine is
1518 niet langer belastingvrij.

1519 **Banken aan banden**

1520 Als banken in dienst staan van de samenleving, is de kans op crises kleiner. Er komt een groene
1521 investeringsbank; deze is in handen van de overheid en werkt samen met private groene banken.
1522 Banken worden gesplitst in nuts- en zakenbanken, en hun investeringen worden zichtbaar.

1523

- 1524 • Er komen duidelijke regels voor banken om inzichtelijk te maken hoeveel geld zij investeren in
1525 klimaatdoelstellingen en het verduurzamen en diervriendelijker maken van de economie.
- 1526 • Het wordt voor banken, verzekeraars, vermogensbeheerders en andere financiële instellingen
1527 verboden te investeren in wapens, fossiele industrie en andere projecten die het klimaat, natuur en
1528 milieu schaden. Er worden strenge mensenrechten-, dierenwelzijns- en klimaatkaders opgesteld
1529 voor investeringen. Totdat dit bereikt is worden investeringen in gas, kernenergie, biomassa, vee-
1530 industrie en andere fossiele sectoren niet meer als duurzaam meegeteld.
- 1531 • Om te voorkomen dat banken in betalingsnood komen worden de verplichte geldreserves
1532 verhoogd.
- 1533 • Banken die zo groot zijn dat ze een bedreiging vormen voor de economie als ze zouden omvallen
1534 ('too big to fail'), worden opgesplitst.

- 1535 ● Banken en beleggingsplatforms mogen geen grote risico's nemen ten koste van hun klanten.
- 1536 ● Er worden geen bonussen uitgedeeld.

1537 **Werken naar een betere toekomst**

- 1538 ● De belasting op arbeid wordt verlaagd. Werknemers houden daardoor meer over van hun
- 1539 salaris.
- 1540 ● De fulltime werkweek zal verlaagd worden tot dertig uur met loonbehoud. Dit leidt tot een
- 1541 betere balans tussen werk en vrije tijd, en zorgt er ook voor dat mensen meer tijd hebben voor
- 1542 waardevol maar onbetaald werk, zoals mantelzorg of vrijwilligerswerk.
- 1543 ● Menstruerende personen hebben recht op een menstratieverlof van minimaal 5 dagen per
- 1544 maand.
- 1545 ● Dit heeft geen negatieve invloed op hun loon en carrièrekansen.
- 1546 ● Werknemers worden beschermd door middel van goede ontslagbescherming.
- 1547 ● Bij- en herscholing wordt aangemoedigd.
- 1548 ● ZZP'ers worden verplicht een (collectieve) arbeidsongeschiktheids- en pensioenverzekering af
- 1549 te sluiten.
- 1550 ● De overheid voorziet postbusadressen voor daklozen. Dit is een tijdelijk hulpmiddel totdat er
- 1551 een woning gevonden is.
- 1552 ● De overheid investeert ruim in schuldhulpverlening en voedselbanken.
- 1553 ● De overheid investeert in sociale werkplaatsen. In een rechtvaardige samenleving moet
- 1554 iedereen de kans krijgen om talenten te ontwikkelen. Het is onacceptabel dat mensen met
- 1555 een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap aan de kant komen te staan, terwijl zij
- 1556 vaak onder aangepaste omstandigheden wel gewoon aan het werk kunnen. Sociale
- 1557 werkplaatsen zijn daarom van groot belang.
- 1558 ● De Participatiewet wordt afgeschaft. Deze wet zorgt er voor dat sociale werkplaatsen sluiten.
- 1559 Veel jonggehandicapten worden hierdoor werkloos en belanden in de bijstand.

1560 **Mogelijkheden voor iedereen**

1561 Wonen is een recht. Het huidige marktstelsel heeft geleid tot onbetaalbare woningen voor een groot

1562 deel van de samenleving. De overheid wordt weer verantwoordelijk voor volkshuisvesting.

- 1563
- 1564 ● Het wordt mogelijk om een hypotheek af te sluiten met meer dan twee mensen die geen
- 1565 familie van elkaar zijn.
- 1566 ● De hypotheekrenteaftrek wordt per direct afgeschaft. De overdrachtsbelasting voor woningen
- 1567 die niet door de koper zelf bewoond gaan worden, wordt verhoogd naar 20%.
- 1568 ● Boetes op het versneld aflossen van de hypotheekschuld worden afgeschaft.
- 1569 ● Woningcorporaties worden genationaliseerd. Zo worden huurwoningen weer toegankelijk en
- 1570 hebben woningcorporaties meer middelen om te investeren in hun woningvoorraad.

- 1571 • Zo lang de huurwoningvoorraad nog niet is genationaliseerd, wordt tegen malafide verhuur
1572 van huizen streng opgetreden. Iedereen heeft recht op een goede en betaalbare woning.
1573 • Huurders van kamers krijgen recht op huurtoeslag als het gehuurde voldoet aan de eisen van
1574 het puntensysteem.
1575 • Particuliere woningen die langer dan 3 jaar leeg staan worden onteigend ten behoeve van de
1576 volkshuisvesting.
1577 • De dak- en thuislozenopvang bestaat uit individuele kamers en is gratis. Dit kan bijvoorbeeld
1578 door leegstaande (kantoor)panden te gebruiken als opvanglocaties.
1579

1580 **Wonen**

- 1581 • De overheid stimuleert meergeneratiewoningen. Dit zijn woningen waar mensen van alle
1582 leeftijden wonen. Het bestrijdt eenzaamheid en voorkomt zorgkosten.
1583 • De overheid maakt het makkelijker om aanleunwoningen te bouwen voor jongeren of
1584 ouderen op eigen erf.
1585 • De overheid zorgt ervoor dat woningcorporaties met gepaste woningen komen.
1586 • De overheid verplicht woningcorporaties om jaarlijks minimaal 5 procent van hun woningen
1587 te isoleren. Ook moeten woningcorporaties hun daken vergroenen en volleggen met
1588 zonnepanelen.
1589 • De overheid ondersteunt het ombouwen van lege kantoren naar woningen. Er zijn weinig
1590 betaalbare woningen, maar veel lege kantoorgebouwen.
1591 • Gemeenten verduurzamen hun wijken. Bestaande niet-monumentale overheidsgebouwen
1592 worden energieneutraal.
1593 • De overheid verplicht zelfbewoning van koopwoningen. Investeerders kunnen dan geen
1594 koopwoningen opkopen om ze te verhuren aan woningzoekenden.
1595 • De overheid heft twee keer zo veel belasting op een tweede woning. Dit is een woning
1596 waarvan de eigenaar niet op het adres staat ingeschreven. Voor een derde woning wordt de
1597 belasting verdrievoudigd, enzovoorts.
1598 • De overheid verplicht het bouwen van alleen energieneutrale nieuwbouwwoningen. De
1599 overheid subsidieert de extra kosten die hiervoor nodig zijn.
1600 • Sociale huurwoningen moeten voor iedereen beschikbaar zijn. Iedereen heeft recht op
1601 een goedkope, duurzame woning.
1602

1603 **Leegstand**

- 1604 • De overheid verbiedt de bouw van nieuwe kantoren. Leegstaande gebouwen worden
1605 opnieuw in gebruik genomen, eventueel na renovatie.
1606 • De overheid voert een leegstandsheffing in. De overheid heft ook niet minder OZB-belasting
1607 op leegstaande gebouwen. Zo wordt leegstand niet langer beloond, maar afgeremd.

- 1608 • Gemeenten maken het makkelijker om oude kantoorpanden een andere functie, zoals
1609 bewoning, te geven.
- 1610 • De overheid focust op bouwen binnen de bestaande bebouwde kom.
- 1611 • De overheid staat kraken weer toe en verplicht onderhoud bij antikraak.
- 1612 • De overheid verplicht het melden van leegstand.
- 1613

1614

Ongebruikt terrein

1615 Veel bouwterreinen liggen nu lang braak. Soms door een economische crisis, dan weer door een
1616 stikstofcrisis. We hebben weinig ruimte. Mensen hebben verschillende wensen voor die ruimte. We
1617 moeten ervoor zorgen dat die wensen eerlijk samenkomen. Daarbij moet de burger betekenisvol
1618 betrokken worden. Een groene, schone leefomgeving voor alle dieren staat hierbij voorop.

1619

- 1620 • Gemeenten geven bewoners de optie om braakliggende terreinen te gebruiken. Bijvoorbeeld
1621 voor stadslandbouw, natuurontwikkeling, gemeenschappelijk beheerde parken en
1622 natuurspeelplaatsen. De buurt wordt hierbij actief betrokken.
- 1623 • De overheid maakt een nationaal plan voor warmte- en koudeopslag in de ondergrond en
1624 voor de Waddenzee en Noordzee. Provincies krijgen hierdoor meer ruimtelijke regie.
- 1625 • De overheid schrapt de crisis- en herstelwet uit de Omgevingswet. Deze wet uit 2010 was
1626 bedoeld om na de economische crisis sneller te kunnen bouwen. Dit hebben we niet nodig. Er
1627 komt alleen een vervangend onderdeel als daarin natuur, milieu en burgerrechten centraal
1628 staan.

Uitkeringen

1630 Bijstandsuitkeringen worden per individu gebaseerd op diens behoefte, in plaats van op de
1631 samenstelling van het huishouden, de burgerlijke staat of leeftijd. Ongeacht de gezinssituatie
1632 ontvangt iedereen een gelijke beloning voor gelijk werk. Genderongelijkheid op de arbeidsmarkt
1633 moet worden voorkomen. Ook moeten ouders meer ruimte krijgen om voor hun pasgeboren kind te
1634 zorgen.

1635

- 1636 • De 'Balkenende-norm' wordt uitgebreid naar de semi-publieke sector.
- 1637 • Bijstandsuitkeringen worden verhoogd om zo minimaal aan alle basisbehoeften te kunnen
1638 voldoen.
- 1639 • De Wajong en WSW zijn een vangnet voor mensen met een beperking. De Wajong blijft dus
1640 bestaan.
- 1641 • Kinderbijslag wordt toegevoegd aan het kindgebonden budget. Deze wordt daardoor
1642 inkomensafhankelijk. Zowel het uitkeringsbedrag als de maximale inkomensgrens van het
1643 kindgebonden budget worden verhoogd.
- 1644 • Kinderopvang wordt gratis.

- 1645
- Betaald zwangerschapsverlof van 6 weken tijdens de zwangerschap blijft bestaan.
- 1646
- Tijdens de bevalling heeft elke ouder recht op betaald verlof. Betaald bevallingsverlof van
- 1647
- 1648
- 1649
- 1650
- 1651
- 1652

1653 **Pensioenen**

1654 Jong en oud moeten eerlijk worden behandeld en pensioenfondsen moeten transparanter en

1655 democratischer.

1656

- De pensioenleeftijd is op dit moment 67 jaar. Na 45 jaar werken heeft iedereen recht op pensioen, ongeacht de leeftijd.
- Pensioenfondsen mogen niet meer investeren in wapens, fossiele brandstoffen en de dieren-industrie. Uiteindelijk moet er afgestapt worden van een pensioenstelsel dat alleen maar gebaseerd is op economische groei.
- De pensioenfondsen worden genationaliseerd tot één overheidsorgaan. Hierdoor kan de pensioeninleg duurzaam en groen geïnvesteerd worden, terwijl de overheid garant kan staan voor het behoud van pensioen en het opvangen van tegenslagen.

1665 **Basisinkomen**

1666 Het basisinkomen is een onvoorwaardelijk inkomen voor alle burgers. De discussie over het invoeren

1667 hiervan bestaat al lang, maar is nu actueler dan ooit. In de huidige maatschappij voorzien we met

1668 steeds minder menskracht in onze behoeften. Dit komt onder andere door robotisering. De aanname

1669 dat iedereen betaald werk zou moeten verrichten om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien, is

1670 daarom achterhaald.

1671

- Het basisinkomen wordt ingevoerd. De staat doet hier na onderzoek een concreet voorstel over.

1674

1675 **Fiscale maatregelen**

1676 Het belastingstelsel kan een stuk groener. Een groen belastingstelsel maakt weer groene productie

1677 en consumptie mogelijk.

1678

- De overheid belast verpakkingen.
- De overheid belast bouwen op onbebouwde grond.

1680

- 1681 • De overheid belast groene stroom minder dan fossiele stroom.
- 1682 • De overheid stelt diesel niet vrij van accijns.
- 1683 • De overheid rekent het hoge BTW-tarief op sierteelt. Dit zijn planten die alleen voor hun
- 1684 uiterlijk worden gekweekt.
- 1685 • De overheid belast milieubelasting en zeldzame grondstoffen. Hoe zwaarder de
- 1686 milieubelasting, hoe hoger de financiële belasting.
- 1687 • De overheid geeft geen subsidies of kortingen aan milieuschadelijke industrieën.
- 1688

1689 Technologische vooruitgang is een constante van de menselijke samenleving. Nieuwe technologieën

1690 kunnen bijdragen aan de verbetering van al het leven op aarde. Denk hierbij aan bijvoorbeeld

1691 levensreddende medische technologie, duurzame energievoorziening en automatisering van allerlei

1692 processen. Ook is alle kennis in de wereld toegankelijker dan ooit door de opkomst van nieuwe

1693 communicatiemiddelen. Met deze vooruitgang komt ook het gevaar van misbruik van deze

1694 vernieuwingen. Het recht op privacy wordt aangetast door bedrijven, die vaak zonder weten van de

1695 consument verdienen aan persoonlijke data, en overheden, die toegang tot persoonlijke data vragen

1696 onder het mom van veiligheid en gemak. PINK! maakt zich hard voor een samenleving waarin

1697 technologie een positieve rol speelt, zonder dat dit ten koste gaat van fundamentele mens, dier en

1698 natuur.

1699 **Baas over eigen gegevens**

1700 Privacy is een recht dat door de overheid vaak wordt beperkt ter bevordering van de veiligheid. De

1701 noodzaak, proportionaliteit en effectiviteit van deze beperkingen wordt vaak vooraf niet genoeg

1702 aangetoond.

1703

- 1704 • Overheden en bedrijven zijn altijd verplicht datalekken te melden.
- 1705 • Systemen die privacy niet kunnen waarborgen worden afgeschaft.
- 1706 • De plicht van internetproviders om voor inlichtingendiensten gegevens van burgers te
- 1707 bewaren, wordt afgeschaft.
- 1708 • Het opnemen van vingerafdrukken in paspoorten en de centrale database wordt ongedaan
- 1709 gemaakt. Privé-gegevens van vliegtuigpassagiers en informatie van bankafschriften mogen
- 1710 niet gedeeld worden met andere landen.
- 1711 • Er komen strengere normen voor het aftappen van telefoongesprekken.
- 1712 • Gemeenten mogen geen persoonsgegevens verstrekken aan kerken en andere religieuze
- 1713 genootschappen. Hierdoor geven gemeenten een voorkeursbehandeling aan deze
- 1714 genootschappen en wordt privacy van burgers ondermijnd.
- 1715 • Er komt geen cameratoezicht op andere plekken dan door de rechter aangewezen
- 1716 risicogebieden.
- 1717 • Het briefgeheim geldt ook voor digitale communicatiemiddelen.

- 1718 • Elke vorm van digitale berichtenencryptie met als doel de vertrouwelijkheid van het bericht te
1719 kunnen waarborgen, is volledig toegestaan.
- 1720 • Het elektronisch patiëntendossier wordt afgeschaft. Dit dossier bevat meer gegevens dan
1721 noodzakelijk en deze gegevens worden met onnodig veel patiënten gedeeld. Dit beperkt de
1722 privacy van patiënten.
- 1723 • De school of universiteit dient altijd een alternatief aan te bieden voor proctoring (het filmen
1724 of meekijken wanneer iemand thuis een toets maakt). In geen geval mag het gebruik van
1725 proctorsoftware de enige mogelijkheid zijn om deel te kunnen nemen aan een toets.
1726

1727 **Privacy van zelfstandigen zonder personeel**

1728 Het is erg makkelijk om het adres van een eenpersoonszaak te vinden in het handelsregister van de
1729 Kamer van Koophandel (KvK). De KvK maakt geen onderscheid tussen zelfstandigen zonder
1730 personeel (zzp'ers) en andere eenpersoonzaken. Hierdoor zijn privégegevens van mensen die (soms
1731 noodgedwongen) als zzp'er werken makkelijk beschikbaar.

- 1732
- 1733 • De Kamer van Koophandel (KvK) maakt geen adressen openbaar van zelfstandige
1734 ondernemers zonder personeel (zzp'ers), zonder dat deze ondernemers hier expliciet
1735 toestemming voor hebben gegeven.
  - 1736 • De KvK stopt met het doorverkopen van adressen van zzp'ers
  - 1737 • Gegevens van eenmanszaken die zijn uitgeschreven bij de KvK worden verwijderd.
1738

1739 **Vrijheid in een digitale wereld**

1740 Vrije en toegankelijke informatie voor iedereen zijn van groot belang in onze maatschappij. Censuur
1741 van informatie belemmert deze toegankelijkheid van informatie. PINK zet zich daarom in voor een
1742 digitale wereld waarin publieke informatie toegankelijk blijft, met waarborgen van individuele
1743 privacy.
1744

- 1745 • Informatie van overheidsdiensten en bedrijven die met publiek geld worden gefinancierd,
1746 wordt publiek toegankelijk.
- 1747 • Internetproviders mogen legale informatie niet beperken. Daarnaast zet Nederland zet zich in
1748 tegen Europese internetcensuur.
- 1749 • Het verbod op het downloaden van auteursrechtelijk beschermd materiaal wordt opgeheven.
1750 Handhaving van dit verbod beperkt vrije informatievoorziening en schendt het recht op
1751 privacy.
- 1752 • Alternatieve distributiemethodes die auteurs belonen voor hun werk, worden onderzocht en
1753 gestimuleerd.

1754 **Verantwoorde kunstmatige intelligentie**

1755 Artificial Intelligence (AI) is een technologie die steeds vaker wordt ingezet en grote gevolgen zal
1756 hebben voor onze samenleving. Mensen zullen adviezen opvolgen en fysieke taken laten uitvoeren
1757 door AI-systemen, wat betekent dat we controle uit handen geven. PINK! streeft naar het bevorderen
1758 van verantwoordelijke wetgeving en ethische toepassing van
1759 AI-beleid, waarbij de privacy van burgers en fundamentele burgerrechten worden gerespecteerd.
1760 Tijdens de ontwikkeling, training en implementatie van AI-systemen is het van essentieel belang
1761 om te identificeren waar het hoogste energieverbruik plaatsvindt en dit vervolgens te
1762 minimaliseren.

1763

- 1764 • De privacy van individuen die gebruikmaken van een AI-systeem of waarvan de data wordt
1765 gebruikt, dienen beschermd te worden. Dit kan bijvoorbeeld het minimaliseren van de
1766 verzameling van persoonlijke data.
- 1767 • Binnen de Europese Unie mogen AI-systemen alleen worden ingezet als ze voldoen aan
1768 strenge duurzaamheids- en ethische criteria, door middel van bijvoorbeeld regelgeving,
1769 controlemechanismen en kwaliteitscontroles.
- 1770 • De adviezen en uitvoerende taken van AI-systemen moeten systematisch door mensen
1771 gemonitord worden.
- 1772 • De overheid stelt ethische en juridische kaders op voor de ontwikkeling en inzet van AI-
1773 systemen.
- 1774 • De Europese wet- en regelgeving omtrent transparantie van AI-systemen en datagebruik zal
1775 strenger worden gehandhaafd en uitgebreid. Dit zal van toepassing zijn op zowel bedrijven als
1776 overheden.

1777

1778 **Einde aan destructieve wereldhandel**

1779 Grondstoffen worden eerlijk over de wereld verdeeld, en er wordt voldoende overgelaten voor
1780 toekomstige generaties. Handel speelt een zeer grote rol in internationale relaties en economische
1781 belangen gaan vaak boven andere belangen. PINK! is het niet eens met die hiërarchie, en wil dat
1782 handelsverdragen en de voorwaarden die de WTO stelt gewijzigd worden, zodat maatschappelijke
1783 waarden bepalend worden in de wereldhandel.

1784

- 1785 • Andere landen krijgen de mogelijkheid hun markten af te schermen van het wereldtoneel om
1786 hun eigen markt en producten te ontwikkelen en bewerken voor export.
- 1787 • Landen kunnen kiezen om producten te weigeren als belangen als de rechten van menselijke
1788 en niet-menselijke dieren en duurzaamheid in het geding zijn. Landen kunnen daarom ook
1789 zelf importbeperkingen opstellen voor producten die ten koste van deze waarden gaan.
- 1790 • Vrijhandel is geen doel op zich, maar een middel voor welzijn.

- 1791 • Nederland verzet zich tegen vrijhandelsverdragen, zoals TTIP, die ervoor zorgen dat menselijke
1792 en niet-menselijke dieren, natuur en milieu onder druk komen te staan. Uitbuiting van
1793 kinderen en werknemers wordt actief bestreden.
- 1794 • Alle landen krijgen invloed op het beleid van het Internationaal Monetair Fonds en de
1795 Wereldbank.
- 1796 • In onze handelspolitiek moeten we economisch gewin niet voor alles laten gaan. Onze
1797 handelspolitiek draagt nu namelijk bij aan het in stand houden van regimes die de plaatselijke
1798 bevolking onderdrukken.
- 1799 • Nederland laat geen handel toe waarbij er onderdrukking plaatsvindt van inheemse volkeren
1800 zoals die in West-Papoea, Palestina, Tibet en de Westelijke Sahara.
- 1801 • Giftige stoffen en afvalproducten worden niet meer naar andere landen geëxporteerd voor
1802 verwerking.
- 1803 • Belastingparadijs Nederland sluit haar deuren. Er komt een einde aan belastingontwijking
1804 door multinationals via Nederland.
- 1805 • Belastingwetgeving en belastingverdragen worden daarnaast zo herzien dat (uitgebuite)
1806 landen niet meer miljarden aan inkomsten mislopen dankzij belastingontwijking door
1807 multinationals.
- 1808 • Nederland zet zich actief in voor de kwijtschelding van schulden van landen in het Globale
1809 Zuiden om een verdere escalatie van de wereldwijde schuldencrisis, verergerd door de
1810 klimaatcrisis, te voorkomen.
- 1811 • Systemen voor intensieve dieren uitbuiting of uitbuiting van de natuur worden niet
1812 geëxporteerd en gestimuleerd, in plaats daarvan worden investeringen gedaan in regionale
1813 duurzame landbouw.
- 1814 • In plaats van concurrentie wordt samenwerking tussen ondernemingen gestimuleerd. Uit een
1815 meta-analyse van studies is naar voren gekomen dat in 87 procent van de gevallen
1816 samenwerking intrinsiek motiveert en daardoor efficiënter werkt dan concurrentie.
1817 Samenwerking bewerkstelligt succesvolle relaties, erkenning, respect, gedeelde doelen en
1818 prestaties.
- 1819 • Samenwerking tussen ondernemingen wordt beloond met een hogere score op de Common
1820 Good Balance Sheet en de daarbij behorende lagere belastingen
- 1821 • Er wordt meer belasting geheven op grondstoffen die een bedreiging vormen voor natuurlijke
1822 hulpbronnen of negatieve milieueffecten met zich meebrengen. Op consumentenniveau kan
1823 deze belasting als BOW (Bruto Onttrokken Waarde) op lange termijn de BTW vervangen.
- 1824

1825

1826

1827

1828

1829

1830

1831

1832

**Groen,
transparant
en
democratisch**

De kracht van burgers centraal

1834 **Een goed functionerende overheid is open, transparant en biedt gelijke kansen voor iedereen.**
1835 **Alle bewoners van onze planeet, mensen én andere dieren, hebben recht op een veilige,**
1836 **gezonde en stabiele toekomst. De rechtsstaat verdedigt de belangen van dieren, natuur en**
1837 **milieu. Deze staan boven de belangen van de agro-industrie en multinationals. Democratie en**
1838 **vrije pers worden verdedigd en instituten die gegrond zijn op ongelijkheid, zoals de monarchie,**
1839 **worden afgeschaft.**

1840

1841 PINK! staat voor een seculiere, transparante, open en toegankelijke overheid. Deze overheid geeft het
1842 goede voorbeeld. De overheid heeft belangrijke taken zoals voorzien in zorg en onderwijs. Dit is de
1843 afgelopen jaren te veel aan de markt overgelaten. Hierdoor is overheidsbeleid minder gericht op het
1844 welzijn van mensen. Het is onwenselijk dat publieke diensten die voor de hele samenleving bedoeld
1845 zijn nu gepaard gaan met commerciële motieven. De overheid moet haar zeggenschap over taken
1846 als huisvesting, zorg en onderwijs herstellen. Mededogen moet het uitgangspunt vormen voor een
1847 duurzame en solidaire samenleving waarin de staat zorg draagt voor het welzijn van het volk.

1848 **Transparante en democratische overheid**

1849 In principe is alle overheidsinformatie openbaar, toegankelijk en digitaal beschikbaar. De overheid
1850 moet uiterst terughoudend zijn bij het opleggen van vertrouwelijkheid of geheimhouding.
1851 Onderzoeksjournalisten en kritische burgers moeten geholpen worden om de overheid te
1852 controleren. Dat betekent dat informatie sneller beschikbaar moet komen en minder informatie mag
1853 worden weggelakt.

1854

- 1855 ● De Wet open overheid (Woo) wordt strikt nageleefd.
- 1856 ● Lobbyisten registreren zich in een openbaar register.
- 1857 ● Er komt regelgeving voor afspraken van lobbyisten met volksvertegenwoordigers.
- 1858 ● De communicatie door de overheid wordt vereenvoudigd, eenduidig en sneller.
- 1859 ● Er komt geen verhoging van de kiesdrempel of verlaging van het aantal Kamerzetels.
- 1860 ● Het bestuur van de Waterschappen wordt direct door het volk gekozen. Geborgde zetels
1861 worden afgeschaft.
- 1862 ● Commissarissen van de Koning worden door de provinciale staten verkozen.
- 1863 ● Burgemeesters worden door de gemeenteraad verkozen.
- 1864 ● Gemeenten worden niet meer gefuseerd.
- 1865 ● Klokkenluiders zijn een belangrijke bron voor het opsporen van misstanden in bedrijven en
1866 (overheids) organisaties en worden daarom goed beschermd. Buitenlandse klokkenluiders,
1867 die de misstanden van een staat blootleggen, worden niet uitgeleverd
- 1868 ● Individuele vrijheid van burgers is cruciaal voor de democratie. Het wordt pas beperkt als die
1869 inbreuk maakt op de vrijheid of het welzijn van anderen.
- 1870 ● Een minister-president mag maximaal voor 2 termijnen gekozen of herkozen worden.

- 1871 • De Rijksoverheid behoudt de regie over overheidstaken. Nu worden te veel taken afgestoten
1872 naar provincies en gemeenten, zoals gebeurt is met de participatiewet.
- 1873 • De Tweede Kamer wordt versterkt door het aantal zetels te verhogen naar 300 en door de
1874 ondersteuning uit te breiden. Zo kan de Kamer beter tegenwicht bieden aan de regering en
1875 haar controlerende en wetgevende taken uitoefenen.
- 1876 • Er komt meer geld vrij voor politieke ondersteuning op alle bestuurslagen.
- 1877 • De geborgde zetels in de waterschapsbesturen, die nu nog gereserveerd zijn voor boeren en
1878 beheer-organisaties, worden afgeschaft.
- 1879 • Er komt een gelijkwaardige vertegenwoordiging van gemarginaliseerde groepen (zoals
1880 mensen van kleur, vrouwen en lhbtqia+'ers) in bestuursorganen, raden van bestuur en in de
1881 politiek.

1882 **Eerlijke rechtsstaat**

1883 De rechtsstaat moet voor iedereen gelden, ook mensen die het financieel niet breed hebben, mensen
1884 die analfabeet zijn en mensen die op andere manieren bewerkt worden in hun rechten. Hierbij
1885 moeten mensen altijd toegang hebben tot een onafhankelijke en onpartijdige rechter. De overheid
1886 moet voorzien in toegankelijkheid, betaalbaarheid en veiligheid.

- 1887
- 1888 • Hoge kosten en versnelde procedures zijn voor niemand een belemmering om naar de
1889 rechter te stappen.
- 1890 • De overheid helpt mensen met een beperkt inkomen bij de rechtsgang.
- 1891 • De overheid geeft slachtofferhulp prioriteit, hierbij wordt ingezet op toegankelijkheid van de
1892 procedures.
- 1893 • De overheid investeert meer in crisisopvang en begeleiding bij huiselijk geweld, hierbij komt
1894 ook aandacht voor het welzijn, meeverhuizen of uit huis plaatsen van huisdieren..
- 1895 • De overheid schaft het verbod op belediging van ambtenaren af. Bij belediging van een
1896 ambtenaar als persoon wordt dezelfde strafmaat gehanteerd als bij belediging van elke
1897 andere persoon.
- 1898 • Uitzonderingen en speciale regelingen voor religieuze instanties worden afgeschaft.
- 1899 • De overheid stuurt op betere politieopleidingen. Agenten krijgen trainingen over institutioneel
1900 racisme.
- 1901 • De overheid staat cameratoezicht alleen toe na zorgvuldige en onafhankelijke afweging door
1902 de rechter.
- 1903 • De werkdruk van rechters wordt ontzien door te investeren in het opleiden van meer rechters
1904 en door financiële middelen vrij te maken voor meer rechterlijke ondersteuning.

1905 **Burgerparticipatie**

1906 De enorme invloed van grote vervuilers, multinationals, de agro-industrie en de financiële sector
1907 vertraagt positieve verandering voor het welzijn van dieren en hun leefomgeving. Burgerparticipatie
1908 moet een prominentere plaats krijgen, zo krijgen burgers meer zeggenschap over hun directe
1909 leefomgeving.

1910

- 1911 • Burgerinitiatieven worden gestimuleerd en vereenvoudigd.
- 1912 • De kiesgerechtigde leeftijd wordt verlaagd naar 16 jaar, hieronder vallen actief en passief
1913 kiesrecht.
- 1914 • Er wordt geïnvesteerd in organisaties die zich inspinnen om mensen met
1915 ervaringsdeskundigheid aan tafel te krijgen om mee te praten en mee te beslissen over beleid.

1916 **Recht op demonstratie**

1917 Demonstreren is een grondrecht. Het organiseren van demonstraties en demonstreren zelf moet
1918 laagdrempelig blijven. Overal ter wereld gaan mensen de straat op om actie te eisen om onze Aarde
1919 leefbaar te houden, grote vervuilers aan te pakken en onze gezondheid te beschermen.

1920 Demonstreren heeft de maatschappij veel gebracht. Het demonstratierecht is een groot goed dat we
1921 moeten koesteren.

1922

- 1923 • De overheid schaft voor kleine demonstraties de aanmeldingsplicht af.
- 1924 • De overheid schaft de identificatieplicht bij demonstraties af.
- 1925 • Voor demonstraties naar aanleiding van actuele gebeurtenissen kan de aanmeldtermijn
1926 worden verkort.
- 1927 • De autoriteiten moeten zich maximaal inspinnen om demonstraties te faciliteren en uitgaan
1928 van de vreedzaamheid van demonstranten.
- 1929 • De Wet openbare manifestaties wordt in lijn gebracht met de verplichtingen die volgen uit de
1930 internationale mensenrechten. De tekst die het mogelijk maakt regels op te leggen aan een
1931 demonstratie of deze te verbieden alleen vanwege hinder voor het verkeer, of omdat de
1932 demonstratie niet of te laat is aangemeld, wordt geschrapt.
- 1933 • Bij (dreigend) geweld van anderen (vijandig publiek) beschermt de politie het vreedzame
1934 protest en treedt op tegen de mensen die geweld gebruiken.
- 1935 • Medewerkers van de gemeente en de politie worden door trainingen beter op de hoogte
1936 gesteld van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.
- 1937 • Gemeenten en politie communiceren open over eventueel gemaakte fouten en leren ervan.
- 1938 • Vervolging op basis van godslastering wordt geschrapt uit het wetboek. Dit ter waarborging
1939 van de vrijheid van meningsuiting en het recht op demonstratie.

1940

1941 **Republiek Nederland**

1942 Nederland moet een republiek worden. De monarchie is ondemocratisch. De koning heeft nog
1943 steeds politieke invloed. Denk aan het ondertekenen van wetten, het geven van de troonrede en het
1944 voorzitten van de Raad van State. Ook moeten leden van het koningshuis hun bijzondere vrijheden
1945 verliezen.

1946

1947

- Nederland wordt een republiek.

1948

- Tot Nederland een republiek is, perkt de overheid de rol van de koning in tot een ceremoniële functie.

1949

1950

- Onroerend goed en bijbehorende grond van het koningshuis worden bij de overgang naar een

1951

republiek onteigend en publiek eigendom.

1952

1953

- De overheid verplicht transparante financiën van het koningshuis.

1954

- De leden van het koningshuis krijgen nooit meer geld dan de Balkenendenorm.

1955

- Het jachtdepartement wordt per direct opgeheven.

1956

1957

1958

1959

Internationale samenwerking

1960

1961

1962

Een radicaal groene en

1963

rechtvaardige wereld

1964 **De Nederlandse leefwijze mag geen negatieve impact hebben over de grens. Dit is nu wel het**
1965 **geval: Nederland legt beslag op landbouwgronden in andere landen, importeert schaarse**
1966 **grondstoffen en is een zeer vervuילend land. Alles bij elkaar zorgt dit ervoor dat binnenkort 70%**
1967 **van de wereldbevolking geen of beperkte toegang heeft tot drinkwater, honderden miljoenen**
1968 **mensen zullen moeten vluchten voor steeds erger wordende natuurrampen en oorlogen die**
1969 **veroorzaakt zullen worden door schaarste.**

1971 **Klimaatrechtvaardigheid**

1972 Landen in het Globale Noorden, waaronder Nederland, vervuilen het meest en hebben een grote
1973 historische schuld tegenover landen in het Globale Zuiden. Groepen en landen die nu al uitgebuit
1974 worden, worden ook het hardst getroffen door de klimaatcrisis.

- 1976 ● Klimaatrechtvaardigheid wordt opgenomen in de rechtsgrondslagen van Nederland en de
1977 EU, net als rechten voor dieren en de natuur.
- 1978 ● Landen in het Globale Zuiden worden ruimhartig gecompenseerd voor de schade van
1979 eeuwen aan vervuiling en uitbuiting door landen in het Globale Noorden.
- 1980 ● Nederland én Europa gaan eerlijk bijdragen aan een effectief verlies- en schadefonds voor
1981 landen die de dupe zijn van de klimaatcrisis. Dat fonds wordt op een rechtvaardige en eerlijke
1982 manier beheerd
- 1983 ● Landen in het Globale Zuiden worden geholpen in de transitie om de klimaatdoelstellingen te
1984 halen.
- 1985 ● Voortaan zal minimaal 1% van het BNP naar economische solidariteit met het globale zuiden
1986 gaan. Deze bijdrage zal primair gericht zijn op menselijke (en niet-menselijke) dieren, in plaats
1987 van Nederlandse bedrijven.
- 1988 ● We gaan voor (gender) inclusief klimaatbeleid, waarbij we extra aandacht hebben voor
1989 groepen die onevenredig worden geraakt door de klimaatcrisis. Daarbij krijgt iedereen een
1990 stem, inclusief jongeren.
- 1991 ● Met name vrouwen, jongeren, mensen met een beperking, inheemse gemeenschappen en
1992 lokale maatschappelijke organisaties in uitgebuite landen spelen een cruciale rol in de strijd
1993 tegen klimaatverandering, maar hebben nog steeds geen gelijkwaardige of betekenisvolle
1994 plek aan tafel. Daarom worden ze betrokken bij onderhandelingen, besluitvorming en
1995 uitvoering op het gebied van (internationaal) klimaatbeleid.
- 1996 ● De vervuiler gaat daadwerkelijk betalen voor het klimaatbeleid door bijvoorbeeld een schade-
1997 en herstelheffing in te voeren voor fossiele bedrijven. We ontzien kwetsbare en
1998 gemarginaliseerde mensen en garanderen het recht op gelijke toegang tot energie.

- 1999 • Nederland zorgt voor effectieve oplossingen voor duurzaamheid, onderwijs, gezondheid, kinderrechten en gelijke behandeling van alle genders.
- 2000
- 2001 • Nederland stopt met de import van producten die ten koste gaan van de leefomgeving elders of gepaard gaan met de schending van de rechten van menselijke en niet-menselijke dieren.
- 2002
- 2003 • Er komt een Europees plan van aanpak tegen de verwoestijning van Zuid-Europa.
- 2004 • Door klimaatverandering wordt zoetwater steeds kostbaarder. Met het plaatsen van stuwdammen kunnen bovenstroomse landen zich meer rivierwater toe-eigenen ten koste van landen stroomafwaarts. De Europese Unie staat daarom geen nieuwe stuwdammen toe in rivieren die uitmonden buiten Europa.
- 2005
- 2006
- 2007
- 2008 • Nederland en de EU luisteren naar onafhankelijke wetenschap, niet naar de fossiele lobby.
- 2009

2010 Dekolonisatie

- 2011 • Nederland gaat de schade van honderden jaren kolonialisme en slavernij herstellen. De invulling hiervan wordt samen met de voormalig koloniën en getroffen samenlevingen bepaald.
- 2012
- 2013
- 2014 • Er komt structureel geld vrij voor het onderzoeken van dekolonisatie en de huidige effecten van kolonialisme.
- 2015
- 2016 • Nederlands en Europees beleid krijgt een dekoloniale insteek.
- 2017

2018 Europa

- 2019 Internationale en Europese samenwerking is belangrijk voor vrede en de aanpak van klimaat- en milieuproblemen. Bij de Europese Unie schort het alleen nog aan een solide democratische basis. Dit moet eerst op orde komen voordat de politieke samenwerking wordt uitgebreid.
- 2020
- 2021
- 2022
- 2023 • De Europese Unie moet vooral een waarde-unie zijn waarin mensenrechten, dierenrechten en rechten voor de natuur centraal staan.
  - 2024
  - 2025 • Het internationale beleid van de EU moet gericht zijn op dierenwelzijn, mensenrechten, duurzaamheid, klimaatrechtvaardigheid, humanitaire hulp en armoedebestrijding in plaats van op handel en economische groei.
  - 2026
  - 2027
  - 2028 • De Europese Unie spreekt zich altijd uit tegen mensenrechtenschendingen en ecocide, ook als dit buiten Europa plaatsvindt.
  - 2029
  - 2030 • Het Europees Parlement krijgt meer bevoegdheden, zoals het recht van initiatief.
  - 2031 • Zolang de Europese Unie geen goede democratische basis heeft, komt er geen verdere EU-integratie en treden er geen nieuwe lidstaten toe.
  - 2032
  - 2033 • De standaarden voor toetredende lidstaten moeten omhoog, met hoge eisen voor dierenwelzijn.
  - 2034

- 2035 • De problemen rond de euro worden niet opgelost door meer macht af te staan aan de
2036 Europese Unie.
- 2037 • De EU moet stoppen met het Europees Noodfonds ESM. Dit fonds laat een lidstaat als
2038 Nederland garant staan voor tientallen miljarden euro's, zonder zeggenschap over de
2039 besteding van dit geld. Hiervoor in de plaats komt een democratischer noodfonds, waarin
2040 lidstaten wel zeggenschap hebben over de voorwaarden en besteding van dit geld.
- 2041 • Landen die wat betreft hun financieel beleid niet in de Eurozone passen, worden uit de EMU
2042 begeleid, maar lidstaten die dreigen te bezwijken aan hoge schulden kunnen geholpen
2043 worden met de wederopbouw van hun economie.
- 2044 • Schadelijke Europese visserij- en landbouwsubsidies worden stopgezet.
- 2045 • Europese visserijakkoorden worden stopgezet
- 2046 • Al het Europese beleid wordt getoetst op effecten voor menselijke- en niet-menselijke dieren.
- 2047 • Voor landen in het Globale Zuiden faciliteert Nederland samen met de EU laagdrempelig
2048 toegang tot financiering voor (grassroots) maatschappelijke organisaties, trainingen en
2049 capaciteitsopbouw en ondersteunen democratiseringsprocessen.
- 2050 • De Europese Unie ondersteunt buurlanden bij het opbouwen en verdedigen van hun
2051 rechtsstaat en democratie, bij het beschermen van mensen en andere dieren, het waarborgen
2052 van vrije pers en het verhogen van milieu-, sociale- en productiestandaarden.
- 2053 • De EU ondersteunt maatschappelijke organisaties in buurlanden en faciliteert onderlinge
2054 verbinding en samenwerking. De toegang tot EU-subsidies wordt laagdrempeliger voor
2055 (kleinere) maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor democratisering,
2056 mensenrechten, dierenwelzijn, klimaat, natuur en milieu.

2057

2058 **Mensenrechten gelden voor iedereen**

2059 Europese bedrijven plegen met regelmaat milieu- en mensenrechtenschendingen. Vaak staan de
2060 slachtoffers daarvan met lege handen, zonder een mogelijkheid om hun recht te halen. Bovendien
2061 bedreigen geweld en structureel onrecht een miljard burgers in fragiele staten. Deze mensen zijn
2062 voor hun veiligheid en mensenrechten mede afhankelijk van onze steun. Slachtoffers van oorlog en
2063 geweld, onderdrukking en vervolging, honger, klimaatverandering en natuurrampen verdienen hulp.
2064 Mensenrechten zijn altijd belangrijker dan economische groei en handel.

2065

- 2066 • Mensenrechten, dierenwelzijn, duurzaamheid en dekolonisatie staan aan de basis van Europees
2067 beleid. Voorstellen voor nieuw Europees beleid krijgen standaard een bijlage waarin de impact
2068 van het beleid op dierenwelzijn, rechten voor menselijke en niet-menselijke dieren, milieu,
2069 klimaat en biodiversiteit te zien is.

- 2070 ● De EU biedt slachtoffers van milieu- en mensenrechten delicten hulp om hun recht te halen, ook
2071 als die delicten buiten Europa hebben plaatsgevonden door Europese bedrijven.
- 2072 ● De EU zoekt geen afzetmarkten in landen waar de mensenrechten niet veilig zijn.
- 2073 ● Het inperken van de handel met landen waar deze schendingen plaatsvinden, behoort expliciet
2074 tot de instrumenten om de druk op de betreffende landen op te voeren.
- 2075 ● De EU biedt hulp aan de lidstaten aan de grenzen van de EU om mensenhandel en -smokkel te
2076 bestrijden.
- 2077 ● Het EU Global Human Rights Sanctions Regime wordt ingezet om serieuze schendingen van
2078 mensenrechten en corruptie aan te pakken. Bijvoorbeeld door het instellen van reisverboden of
2079 het bevriezen van bezittingen.
- 2080

2081 Migratie

2082 Wereldwijd bedreigen geweld en structureel onrecht een miljard burgers en deze 1491 conflicten
2083 zorgen voor toenemende vluchtelingenstromen. Hoewel in deze conflicten ook maatschappelijke
2084 factoren meespelen, vormen de water en voedsel tekorten die veroorzaakt worden door
2085 klimaatverandering een belangrijke bron van sociale onrust en geweld. Landen in het Globale
2086 Noorden dragen hieraan bij door meer te consumeren dan de Aarde aankan, onze
2087 landbouwproducten in andere landen te dumpen en een grote hoeveelheid CO2 uit te stoten.

2088

- 2089 ● De onderliggende oorzaken die zorgen voor vluchtelingen worden aangepakt.
- 2090 ● Nederland vangt, zolang de oorzaken van de vluchtelingenstromen niet zijn opgelost, mensen
2091 in nood op. Het overgrote deel van de opvang gebeurt in de regio. Door in menswaardige
2092 opvang in de regio te investeren, wordt voorkomen dat vluchtelingen zich genoodzaakt
2093 voelen om naar Europa te trekken.
- 2094 ● Voor vluchtelingen die naar Nederland komen, wordt goede opvang verzorgd en ze worden
2095 deel van onze samenleving.
- 2096 ● Vluchtelingen die in Nederland asiel aanvragen, krijgen binnen twee jaar uitsluitel over hun
2097 verblijfsrecht.
- 2098 ● Kinderen die in Nederland opgegroeid zijn of al langere tijd in Nederland wonen krijgen een
2099 verblijfsvergunning.
- 2100 ● Minderjarige vluchtelingen zonder familie die in Nederland asiel aanvragen krijgen binnen 2
2101 maanden te horen of ze in Nederland mogen blijven. Als het de rechter niet lukt om binnen
2102 die termijn uitspraak te doen, dan krijgen ze automatisch een verblijfsvergunning.
- 2103 ● Mensen die gevaar lopen in eigen land omwille van seksualiteit, gender, religie, etniciteit of
2104 politieke alliantie worden niet teruggestuurd naar het land van herkomst en in Nederland
2105 goed opgevangen.

- 2106 • Mensen die buiten hun schuld om Nederland niet kunnen verlaten, krijgen menswaardige
2107 opvang en zorg.
- 2108 • De Nederlandse regering maakt zich hard voor een mondiale oplossing voor 1518 het stijgende
2109 aantal klimaatvluchtelingen.
- 2110 • De overheid vergroot de zichtbaarheid van (klimaat)vluchtelingen.
- 2111

2112

Defensie

2113 Er is geen situatie waar oorlog de oplossing voor kan bieden. Dit leidt enkel tot meer problemen, die
2114 dan weer met geld, energie en andere kostbare middelen opgelost moeten worden. PINK! zal
2115 daarom een pacifistische houding aannemen. Gewapend conflict brengt zware schade aan de
2116 leefbaarheid van de planeet. De gevolgen voor klimaat, leefomgeving en het welzijn van menselijke
2117 en niet-menselijke dieren spelen een grote rol in de beslissing om ons wel of niet te mengen in een
2118 gewapend conflict. Zolang deze belangen beschermd kunnen worden, steunen we internationale
2119 samenwerking om oorlogen te voorkomen of te beëindigen.

2120

2121

- Diplomatieke oplossingen hebben altijd de voorkeur bij het oplossen van internationale
2122 conflicten.
  - Er komt geen Europees leger: Nederland houdt de volledige zeggenschap over haar eigen
2123 krijgsmacht.
  - De leeftijd waarop militairen uitgezonden mogen worden op missie wordt verhoogd naar 21
2124 jaar.
  - Nederland zet zich actief in om wapenproductie en gebruik aan banden te leggen, door zich
2125 bijvoorbeeld in te zetten voor wereldwijde regulering van wapenhandel, regulering van het
2126 gebruik van (defensie) drones en een verbod op het gebruik van uranium in wapens. Ook zet
2127 Nederland zich in voor het ruimen van landmijnen en clustermunitie resten, en biedt hulp aan
2128 slachtoffers hiervan.
  - Aanwezige kernwapens worden uit Nederland verwijderd en Nederland schaft geen nieuwe
2129 JSF-straaljagers aan.
- 2130
- 2131
- 2132
- 2133
- 2134

2135

Steun aan Oekraïne

2136 PINK! veroordeelt de ongekende Russische agressie tegen Oekraïne. In het licht van oorlog aan de
2137 directe grenzen van de Europese Unie, is het belangrijk om samen te werken en onderlinge
2138 solidariteit te tonen. Sinds de illegale Russische invasie verzet Oekraïne zich tegen het brute geweld.
2139 Dat verzet is, evenals legale wapenleveranties, noodzakelijk om burgers zo goed mogelijk te
2140 beschermen. Cruciaal is dat de agressie van de Russische staat, die gepaard gaat met
2141 oorlogsmisdaden, een halt wordt toegeroepen. Drukmiddelen zoals sancties worden hier terecht voor
2142 ingezet. Belangrijk is dat het oorlogsgeweld stopt en Oekraïne de kans krijgt om het land weer op te

2143 bouwen. Daarbij moet altijd voorop staan dat het aan Oekraïne is om te bepalen of en wanneer het
2144 bereid is te onderhandelen, en waarover.

2145

- 2146 ● Oekraïne kan rekenen op humanitaire hulp en financiële noodpakketten.
- 2147 ● We steunen de levering van legale wapens zodat Oekraïne zichzelf kan verdedigen. Verboden
2148 wapens, zoals clusterbommen, worden niet geleverd.
- 2149 ● In Europees en internationaal verband wordt grotere druk op Rusland uitgeoefend met harde
2150 sancties, zoals bijvoorbeeld het intrekken van visa en het bevroren van tegoeden, om sneller een
2151 einde te maken aan de oorlog.
- 2152 ● Europese bedrijven die de sancties overtreden worden harder aangepakt.
- 2153 ● De EU steunt de oprichting van het Oekraïne-Hof in Den Haag.
- 2154 ● De EU blijft goede opvang van Oekraïense vluchtelingen en hun gezelschapsdieren faciliteren.
- 2155 ● De EU zal Oekraïne helpen bij de wederopbouw, en gaat er zich ook voor inzetten om de
2156 ongekende ecologische catastrofe in het land te herstellen en te bestraffen.

2157

2158 **Vrij Palestina**

2159 PINK! veroordeelt de kolonisatie van Palestina en de genocide van het Palestijnse volk door de
2160 Israëlische regering. Er moet een einde komen aan alle vormen van geweld, zoals bijvoorbeeld de
2161 bombardementen, kolonisatie en apartheidstaat. Ook moet de Israëlische blokkade worden
2162 opgeheven zodat er een constante en veilige toegang is voor humanitaire hulp. Na decennia van
2163 geweld en onderdrukking in de Palestijnse gebieden is het van het grootste belang dat Palestina
2164 weer vrij kan zijn. PINK! steunt een eenstatenoplossing, maar staat daarnaast open voor alle
2165 oplossingen waar de Palestijnse bevolking volledige vrijheid krijgt zonder westerse inmenging.

2166

- 2167 ● De Europese Unie erkent Palestina als staat. De EU zal zich internationaal actief inzetten voor
2168 erkenning van de Palestijnse staat door landen die dit momenteel nog niet doen.
- 2169 ● De EU spreekt zich direct uit voor een permanent staakt-het-vuren en een einde aan al het
2170 geweld.
- 2171 ● Palestina kan rekenen op humanitaire hulp en financiële noodpakketten.
- 2172 ● De EU helpt Palestina bij de wederopbouw.
- 2173 ● De EU zet alle diplomatieke kanalen in om organisaties uit de regio die zich al jaren inzetten voor
2174 vrede en verbinding aan de onderhandelingstafel te krijgen.
- 2175 ● De EU oefent druk uit op de Israëlische regering om te stoppen met de bezetting en annexatie
2176 van Palestina, Libanon en Syrië. Indien nodig met sancties. De EU zet ook sancties in tegen
2177 kolonisten op de Westelijke Jordaanoever. Ten slotte worden ook sancties ingezet tegen bedrijven
2178 die activiteiten ontplooiën in en ten behoeve van Israelische nederzetting in Palestijns gebied.

- 2179 ● Europa zet zich ervoor in dat oorlogsmisdaden worden berecht en dat er een einde komt aan het
2180 apartheidsregime en de schendingen van mensenrechten en van het internationaal recht.
- 2181 ● De EU zet zich in tegen wapenleveranties en andere vormen van militaire ondersteuning aan
2182 Israël.
- 2183 ● De EU oefent druk uit op Israël om de administratieve detentie van Palestijnen te beëindigen.
2184 Ook wordt druk uitgeoefend op Hamas om de gijzelaars vrij te laten.
- 2185 ● De EU faciliteert, net zoals in het geval van Oekraïense vluchtelingen, een veilige vluchtroute en
2186 een goede opvang voor Palestijnse vluchtelingen.
- 2187
- 2188

2189 Voorts zijn wij van mening dat er een einde moet komen aan de dieren-industrie.

